

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6 00
Za pol leta . . . \$3 00
Za New York celo leto . . . \$7 00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7 00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 254. — ŠTEV. 254.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 29, 1926. — PETEK, 29. OKTOBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

MEHIKANSKI POZDRAVLJAJO GENERALA OBREGONA

Dva tisoč Mehikancev je nazdravljalo Obregonu, ko se je vrnil s kampanje proti vstaškim Jaki Indijancem in ko so ga sprejeli v glavnem mestu prijatelji. — Smatrajo ga za predsedniškega kandidata.

MEXICO CITY, Mehika, 28. oktobra. — Več kot dva tisoč pristašev genrala Alavra Obregona, prejšnjega mehiškega predsednika, katerega omenjajo kot kandidata pri volitvah leta 1928, se je zbralo, ko se je vrnil semkaj iz države Sonore, kjer je z nadaljnimi vojaškimi voditelji izdelal načrte za kampanjo proti vstaškim Jaki Indijancem v dotični državi.

Agitacija, da se odstrani ustavno oviro k zopetni izvolitvi prejšnjega vrhovnega uradnika je bila že odobrena v poslanski zbornici. Če bosta senat in dve tretini držav odobrili amandamente, kot pričakujejo zaupno prijatelji Obregona, ga bo mogoče postaviti kot kandidata za predsedniško mesto, da sledi sedanjemu predsedniku Callesu. Včeraj pa ni hotel izjaviti, če bo sprejel poziv, naj se zopet poteza za predsedniško mesto. Njegovi prijatelji so mnenja, da bo gotovo izvoljen, če bo sprejel nominacijo.

Pristaši Obregona so delili kopije cirkularja, ki poziva narod, naj deluje za zopetno izvolitev Obregona. V cirkulaciju se glasi:

— Obregon bi moral biti naš prihodnji predsednik, radi odkritosrčnosti njegove besede, čistosti njegovega življenja; radi njegovih demokratičnih idej. Njegova doktrina pomenja odrešenje Indijanca.

General Obregon bo ostal v Chapultepec gradu kot gost predsednika Callesa tekom desetih dni.

Poročevalci so odšli v Guadalajaro, da se sestanjo z Obregonom misleč, da bodo kaj izvedeli o razlogih njegovega obiska, a prejšnji predsednik je le rekel, da ni še čas za pojasnila. Senatorji, poslanci in generali na postaji so izjavili, da ne vedo ničesar glede vzrokov njegovega sedanjega obiska.

Obregon pa je govoril povsem prosto o Jaki položaju. Rekel je, da je čas mnogo vreden faktor za vlado, ker so Indijanci med seboj razdvojeni. Če bo kampanja počasi napredovala, je mogoče, da se bodo pričeli Jaki Indijanci boriti med seboj, vsled česar bi postala vladna ofenziva dosti lažja.

Rekel je, da popravljajo vojske ceste, železniške tračnice in brzojavne zveze, da pa izvršujejo ob istem času obkroževalno gibanje, ki bo preprečilo Indijancem beg iz gora.

Soglasno z generalom Obregonom namerava vlada premagati Indijance s tako malim prelivanjem krvi kot le mogoče. Prepričan je, da bo ta kampanja konečno odpravila strah pred invazijami Jakijev, ki je navdajal prebivalce Sonore celih stolet.

Neukrotljivi Jaki Indijanci, ki so ohranili svojo prostost iz pračasnih časov, pa so sedaj izpostavljeni absolutnemu izločenju iz države Sonore, je rekel general. Ti Indijanci, ki so eno maloštevilnih resnično divjih plemen, ki niso bila nikdar inkorporirana v civilizacijo in ki so se uspešno ustavljala vsem poskusom belega plemena, da jih obvlada, so obsojeni na uničenje, če se bodo posrečili načrti Callesove vlade.

Marija prčslavljena v Canadi.

NA VLAKU KRALJICE MARIJE, 27. oktobra — Rumunska kraljica Marija nadaljuje danes s svojim potovanjem skozi Canado. Povsod jo slave kot unukinjo kraljice Viktorije in ona se srčno veseli tega.

Angleško omejevanje iz- voza gumija.

LONDON, Anglija, 26. oktobra. Kolonialni urad je izdal včeraj harja, znanega dunajskega kom- nove regulecije glede izvoza suro-

vega gumija. Minimalna cena, za katero naj se proda celo produkeijo, ostane na papirju 42 centov, a dejanski bo znašala cena v prihodnjih 12 mesecih 48 centov. Na temelju prvotnega Stevenson načrta naj bi znašala 30 centov, ki daje proizvajalcem, kot dokazano, primerne dobičke.

Jugoslavija prepovedala film.

Jugoslovanska vlada je prepovedala proizvodnjo ameriškega filma "Vesela vdova", ki je bil napravljen po znani opereti Le-

Načrti za konec premogar. stavke.

Pojavil se je baje nov načrt za končanje stavke v angleških premogovnikih. — Governer Angleške banke ter lastniki premogovnikov so stavili baje predlog. — Pomanjkanje premoga je opaziti na celim kontinentu.

LONDON, Anglija, 28. oktobra. Generalni svet strokovnega unijskega kongresa je storil včeraj nadaljnji korak v pasusu, da posreduje v premogarskem sporu. Izvedel je v torek iz pogovora z ministrskim predsednikom Baldwinom in finanč. ministrom Churchillom, da bi ne moglo imeti posredovanje nikakega upanja na uspeh, razven če bi ga izrečno avtorizirala eksekutiva premogarjev.

Deputaciji je bila popolnoma pojasnjena še nadaljna točka, da ne more vlada sprejeti trditve, da bi bilo mogoče uravnati spor sedaj izključno le na temelju povratka k poročilu kraljeve komisije. Vsaka uravnava, se je namignilo, bi morala temeljiti sedaj na poročilu kot so ga modificirali dogodki zadnjih šestih mesecev.

Brezkoristno bi bilo naprimer, — je rekel Baldwin, — izločiti iz razprave možnost podaljšanja delavnih ur, vsprlo dejstva, da dela sedaj velik del 250.000 premogarjev, ki so se vrnili na delo, po več kot sedem ur na dan. Vlada je tudi namignila, da je sedaj nemogoče vprašanje uravnave stavke na temelju nacionalizacije premogovnikov.

Deputacija je dobila v splošnem utis, da je treba najprvo napotiti premogarje, da dajo strokovnemu kongresu polnoobstoječa po- gajati se glede celokupnega polja, brez izključanja ur, plač in krajevnih dogovorov, če bi hoteli biti napor strokovnega kongresa uspešni.

Nekateri premogarski voditelji mislijo v istem smislu. Pripravljani bi bili pristati v krajevne uravnave, ki bi določile ure dela, a pod pogojem, da se splošne principije uravnave sestavi v narodni dogovor.

Strokovno unijski svet je poslal včeraj popoldne brzojavko A. J. Cooku, tajniku premogarjev, in slednji se je takoj vrnil v London. Po njegovem povratku so ga vprašali, če je kaj resnice na poročilu, da je neki upliven komitej, vključujoč lorda Derby, lorda Londonderry ter Montague Normana, ravnatelja Angleške banke, sestavljal predloge za uravnave stavke ter jih predložil njemu.

Odgovor Cooka je bil izbežljiv in vsled tega se domneva, da je poročilo resnično.

Medtem pa se vrši naprej povratek v rove in njih število je bilo povečano za 7000.

PARIZ, Francija, 28. oktobra. Pomanjkanje kuriva, ki se hitro širi na vse evropske dežele, je posledica angleške premogarske stavke, soglasno s poročili iz industrijskih središč.

V Franciji so pričeli občutiti pomanjkanje pretekli mesec, ko so morale železninarske in jeklar- ske naprave v bližini atlantiške obale načeti svoje rezervne zaloge.

Anglija, ki je dobavila malo več kot polovico 20.000.000 ton premoga, katerega je morala Francija importirati v preteklem letu, je popolnoma prekinila svoje pošiljave.

Važno za obiskovalce v stari domovini.

Deklica, ki je izgubila dovoljenje za povratek v Združene države, bo sedaj deportirana.

Ana Komarmicka, stara 30 let, ki se je vrnila z obiska pri svojem očetu v Varšavi, je bila včeraj obveščena od priseljeniških oblasti, potem ko je preživela ves mesec na Ellis Islandu, da bo dne 4. novembra deportirana.

Deklica se je nahajala že šestnajst let v Združenih državah. Tekom spomladi je odšla v Evropo, da obišče na Poljskem svojega očeta, opremljena z uradnim dovoljenjem, da se sme vrniti v Združene države. V Parizu pa ji je bila ukradena ročna torbica, v kateri se je nahajal dokument. Ameriški konzul v Parizu ji je dal zagotovilo, da ne bo imela nikakih težav pri izkreanju, a odvedli so jo na Ellis Island in po zaslišanju pred preiskovalno oblastjo je bila sklenjena njena deportacija, čeprav je doprinesla dokaz, da si je izposlovala dovoljenje za povratek.

Poljski socijalisti proti monarhiji.

Pilsudski se e posvetuje glede svojega najnovejšega načrta. — Maršal in uradniki razpravljajo o izpremembi. — Vse stranke so vznemirjene.

VARŠAVA, Poljska, 28. oktobra. — Brez ozira na to, če ima maršal Pilsudski namene glede poljske krone ali ne, se je vršila včeraj zvečer konferenca, katere so se udeležili maršal Pilsudski, predsednik Moscicki, Bartel in justni minister Mesetowicz, skrajno konservativni član iz sovražnega ozemlja Vilne ob meji, v domnevem namenu, da izpremeni obliko poljske vlade.

Dočim ni znano, v čem bo obstajala ta izprememba, če bo ustanovljeno kraljestvo ali kaka oblika regentstva ali če se bo le še nadalje omejilo sila parlamenta, se je vendar že dvignil vihar v vseh strankah, ki izjavljajo, da je vse pustil na cedilu diktator, ki se jih je poslužil druge za drugo ter jih vrgele nato na stran. Zadnji so bili socijalisti, katerim je dvoril na zadnjem sestanku Sejma v namenu, da doseže sprejem proračuna.

Socijalisti, ki so bili najmočnejši pristaši majske revolucije in ki so upali ostati v vladi, so doživeli najhujši poraz med vsemi, soglasno z nekim uredniškim člankom v njih organu, v katerem se sicer ne kritizira Pilsudskija samega, pač pa ga obdeluje preko ramen monarhistov.

Robotnik, organ delavcev, pravi, da je neresnično ugotovilo, da ni imela monarhistična konferenca nikakega pomena. Svojo domnevno utemeljuje z dejstvom, da je časopisje maršala Pilsudskega kričavo objavilo njegov obisk na posestvu Radziwilla, kjer je kričalo na duceate monarhistov, na čelu jim princ Sapieha, ki je predsedoval banketu: — Dolgo naj živi Pilsudski!

Konečno je pričel iskati maršal podnoro veleposrednikov in kmetje bodo morali plačati za to, — pravi članek. — Zborovanje monarhističnih družin je pomenjalo direktni udarec namenjen parlamentarni demokraciji in

Rop draguljev je bil naročen.

Ljudje, ki so zaposleni v trgovini z demanti, so naročili banditski napad, — izjavljajo aretirani čikaški banditi.

CHICAGO, Ill., 28. oktobra. — Dva bandita ki sta bila aretirana pred par dnevi v Englewood, N. J., sta priznala včeraj pred veliko poroto, da so rope newyorških demantnih prodajalcev ob belem dnevu iztuhali možje, zaposleni v tej stroki in da so jih nato izvršili banditi proti dobremu plačilu.

Jetnika sta Lawrence Ghore, alias Lloyd in Arthur McClelland, alias Harrison.

David Saffir iz New Yorka, je bil napaden v dvigalu Cable Building dne 6. oktobra ter oropan demantov v vrednosti 45 tisoč dolarjev. Norman Cadison, iz New Yorka, je dobil obisk roparjev v svoji sobi v Palmer House dne 2. septembra ter izgubil brilante v vrednosti \$150.000. Ghore in McClelland sta izjavila, da sta izročila plen nekemu trgovcu z dragulji, ki je plačal za Cadison rop \$10.000, za Saffir rop pa \$4000.

Ghere in McClelland sta baje tudi v stiku z umorom, ki je bil izvršen maja meseca v Indianapolisu. — Ustreljen je bil neki Haage, ko se je hotel upirati ropu prstana.

Napadeni od ljudožrcev.

BATAVIA, Java, 28. oktobra. Iz Dyaek črncev obstoječa skupina nosačev ameriško-holandske ekspedicije v džungljah Nove Gvineje je bila včeraj pograna v beg od dvesto Papua ljudožrcev, oboroženih z loki in pšicami. Poneje pa je nadaljevala ekspedicija svojo pot, brez nadaljnjega motenja.

agrarnim reformam. Pomenjalo je klofuto za ukrajinske beloruske demokrate, katerim se je dalo pogum, da tvorijo proti-narodni blok proti Poljski. Nikakor ne pride v poštev, na kak način skušajo vladni krogi zmanjšati pomen dogodka, kajti demokratična Poljska bo stala skupaj proti murmijam sedemnajstega stoletja, ki skušajo izpremeniti republiko. Upati je, da bo podala vlada v prihodnjem parlamentu odločno ugotovilo glede te ofenzive proti demokraciji.

Maršal Pilsudski je trdil v pogovorih s starimi strankarskimi prijatelji in so-revolucionarji, da je šel na posestvo Radziwilla, da okraši erob prejšnjega svojega pribočnika, vendar pa ni hotel podati nobenega formalnega ugotovila.

NADZOROVANJE OBOROŽENJA

Predlagano je bilo trajno nadzorovanje oboroževanja. — Narodi naj bi objavili vse podrobnosti glede izdatkov za obrambo. — Številni problemi nereseni.

PARIZ, Francija, 28. oktobra. — Ustvarjenje trajnega zastopstva, ki naj bi imelo kontrolirano nadzorovanje oboroževanja in izdelovanje vojnega materiala priporoča poročilo, katero je dovršila tukaj komisija Lige narodov, imenovana, da razpravlja o ekonomskih fazah vprašanja glede razoroženja. To delo je poverila komisiji pripravljala komisija za splošno razoroževalno knferenco.

Komitej naj bi imel nalogo kontrolirati statistike glede oboroževanja ter naj bi bil ustanovljen za to, da se strogo izvede katerikoli program razoroževalne konference.

Komisija je tudi sprejela resolucijo, da naj bi se vprašanje omejitve vojnih proračunov rešilo potom separatnih dogovorov med državami, ki bi podpisale eventualni razoroževalni protokol. Sprejeli so tudi priporočilo, naj se obevežejo vse države, ki bi podpisale razoroževalni protokol, da bodo objavile svoje svojih izdatkov za oboroženje.

Francoz aretiran kot nemški špijon.

Francoska tajna služba je aretirala železniškega uslužbenca v Parizu na poti z armadnimi tajnostmi. — Preje je bil uslužben v Ruhru.

PARIZ, Francija, 27. oktobra. Danes se je izvedelo, da je francoska tajna služba zasačila Maurice Chartona, zaupnega uslužbenca Paris-Lyons železnice, v soboto, ko je hotel odpotovati s kolinskim ekspresnim vlakom s kovčgom, ki je bil poln tajnih dokumentov, med katerimi so bili tudi načrti za mobilizacijo francoske armade.

Ko so ga včeraj preiskali, ni hotel Charton priznati, da je izdajalec Francije, a policija trdi, da je bil več mesecev v stiku z nemškim špijonažnim središčem v Monakovu, kamor je večkrat potoval v zadnjem času.

Charton je poročen ter ima tri otroke. Njegova žena je tudi zaposlena pri železnici, a se domneva, da bi vedela za dejanja svojega moža. Ko je policija v soboto obiskala dom Chartona ter zapečatila njegovo sobo, ni hotela povedati, zakaj je njen mož v ječi ter le rekla, da je bil pridržan, da se mu da majhno lekciijo.

Madapa Charton je izvedela iz listov o obdolžitvi ter pričela odločno braniti svojega moža. Rekla je, da je dober Francoz, da je dobro služil tekom vojne in da je skušal pobegniti iz nemškega jetništva.

Tragičen konec ljubimiske afere.

Smrt je končala ljubimisko afero v Indiani. — Policija domneva, da je poštni mojster Betts ubil Mrs. Brown ter izvršil nato samomor.

DELAWARE, O., 27. oktobra. Trupla O. H. Bettsa, poštnega mojstra iz Garrett, Ind. in Mrs. Grace Brown, prodajalke iz Columbus, ležita danes v neki muševni v Delaware, dočim skuša policija skrbati skupaj povest prijateljstva, trajajočega 15 let, ki se je končalo z naglo tragedijo v avtomobilu Bettsa na neki deželni cesti v bližini tukajšnjega kraja. Trupla so našli včeraj.

Policija domneva, da je Betts utrdil Mrs. Brown ter izvršil nato samomor.

V žepu Bettsove suknje so našli pismo, naslovljeno na Cloyd Browna, sina Mrs. Brown, v katerem je opisal Betts podrobno svojo ljubzensko afero z Mrs. Brown. Rekel je, da sta se poznala petnajst let in da sta se sestala vsaki teden.

Pričakujem, da boste zelo žalostni, ko boste dobili to pismo, — je pisal Betts. — Nisem mogel prenašati tega še nadalje in tudi ne vašo draga mati. Vsled tega sva sklenila končati vse.

Agenti tajne službe so Chartona že dalj časa opazovali radi njegovih pogostih potovanj v Nemčijo, a niso hoteli razkriti svojih sumov, da ga zasačijo in flagranti.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500	\$ 9.45	Lir 100 \$ 4.95
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir 200 \$ 9.60
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir 300 \$ 14.10
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir 500 \$ 23.00
Din.	10,000	\$ 183.00	Lir 1000 \$ 45.00

Za pošiljavo, ki presega Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
Phone: CORTLANDT 4687
New York, N. Y.

Posebni podatki.
Pristojbina za izplačilo ameriškega dolarja v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pisnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

UBOGA REVICA

Vanderbilti so ena izmed najbolj znanih ameriških milijonarskih in vladarskih družin. Vladarskih v denarnem zmislu.

Vanderbiltov je strašno dosti in vsi so bogati. Ime Vanderbilt je sinonim za razkošje.

Eden izmed Vanderbiltov, namreč Reginald C. Vanderbilt, je pred kratkim umrl.

Če je umrl brez oporoke ali če je kdo oporoko ovrzel, nam ni znano. Znano nam je le toliko, da si je po njegovi smrti skočila zlahtna v lase.

Sodišče ji je namreč določilo za šest mesecev samo šest tisoč dolarjev možnega denarja.

Proti temu je seveda odločno protestirala. Vložila je tožbo, in vršila se je obravnava, pri kateri je vdova pričala, da mora stradati in da si z bogatelo šestih tisočakov ne more ničesar privoščiti, ker je bila prej vajena s svojim možem napraviti vsako leto najmanj dvestopetdeset tisočakov.

Sodišče se je uboge revice usmislilo ter odločilo, naj dobiva naprej po petinosemdeset tisoč dolarjev na leto.

Črna kruha ji baš ne bo treba jesti in tudi v raztrganih čevljih ji ne bo treba hoditi.

NI VSE ZLATO, KAR SE SVETI...

Pred vojno so bila v čitankah nemških otrok dolga poglavja o družini nemškega cesarja.

Družina se je šolarjem predstavljala kot najzornejša, kajzerjevo rodbinsko življenje kot najbolj idealno.

Pred vojno je že nekako šlo, po katastrofi se je pa izkazalo, da se cesarski principi ne morejo živeti v življenju navadnega človeka.

Te dni se bo ločil cesarjev sin princ Eitel Friderich od svoje žene. Z ločitvijo je tudi ona zadovoljna. On pravi, da je ona delala škandale, ona pa, da jih je on.

Princ Joachim, nadaljni sin bivšega nemškega kajzerja, se je ustrelil kmalu potem, ko mu je ušla žena.

Tudi v zakonu princea Avgusta Viljema, je vse prej kot zadovoljstvo.

Niti sam kajzer ni dal dobrega vzgleda. Po smrti svoje prve žene se je tako naglo poročil, da so bili vsi njegovi pristaši globoko presenečeni.

In še sedaj so v zadregi, ko je treba praznovati spomin pokojne "matere nemške države".

Nekdanjega bleska je konec.

Drug za drugim odlagajo maske, svoje veličanstvo in svojo domnevno nadnaravnost.

To je edino razveseljivo dejstvo.

Če bo šlo tako naprej, jih bo še sedaj živeča nemška generacija začela smatrati za povsem navadne ljudi, ne pa za božje poslance.

Cesarica Zita se preseli v Anglijo?

Pariški listi poročajo, da se bo bivača cesarica Zita s svojo rodbino preselila v Anglijo, ker špansko podnebje ne prija zdravju njenih otrok in se politične razmere v Španiji vedno bolj postružujejo. Obrnila se bo s prošnjo, da se ji dovoli preselitev.

Podražitev avstrijske pošte.

V Avstrijski javnosti je vzbudila veliko razburjenje vest, da namerava vlada s 1. novembrom znatno povišati pristojbine, s 1. januarjem pa še telefonske. Listi ob tej priliki vnovič zahtevajo,

naj se pošta razdržavi in da v zakup, ali pa naj se upravlja vsaj po trgovskih načelih in neovirano po državnem birokratizmu.

Kako dolgo živi avtomobil?

C. T. Griffin, profesor na univerzi v Michiganu je sestavil natančne podatke, v katerih je izračunal, kako dolgo "živi" avtomobil. Njegova sodba se glasi, da traja avtomobil, predno se obrabi, povprečno 7 let. Ta sodba pa velja samo za Evropo. V Ameriki se avto preživi mnogo prej in traja komaj dobra tri leta.

GENE TUNNEY NA RAZSTAVI

Ko se je pred par dnevi mudil svetovni boksarski šampjon Gene Tunney na razstavi v Philadelphiji, sta ga obiskala dva zastopnika Sioux Indijancev ter mu v znak občudovanja podarila krasno pernatno pokrivalo.

Dopis.

New York City, N. Y.

V 42. številki Glasila K. S. K. J. je priobčena "Izjava" društva sv. Frančiška v New Yorku. Izjava se tiče mojega izstopa iz društva in Jednote. V izjavi sta na slovesen način oproščena vsake krivde društvo in Mr. Grdina. Vso krivdo se hoče naprtili meni na hrbt, da bo s tem zadoščeno newyorški ciganski ligi. Te lige nočem prati in zagovarjati pred slovensko javnostjo, rečem pa le toliko, da si bo zaslužila isti sloves kot si ga je zaslužil Grdinov stotak. Dovoljeno naj mi pa bo navesti nekaj resničnih dogodkov, kaj me je privedlo do tega, da sem "prekoračil" pravila. Konstatiram, da sem popolnoma v redu prošil za besedo ter v zmislu pravil že celih šest mesecev prej zahteval, naj se izpolni mesto zapisnikarja, kajti bili smo že sedmi mesec brez zapisnikarja. Med tem časom je neki nadzornik vodil zapisnikarjeve posle. Ker je predsednik društva obenem tudi slepo orodje omenjene cikanske lige, je moj govor enostavno prekinil, češ, da društvo nasprotuje ter njega napadam. Jaz se seveda nisem dal ugnati v kozji rog, ker po pravilih K. S. K. J. ne sme noben član vršiti dveh uradov, dokler je pri društvu več kot 12 članov. Naše društvo je šlo krog 90 članov. Ker z mirno besedo nisem ničesar dosegel, in me je predsednik še pometega nahrnil, mi je edinole dvojce preostajalo: ali vzeti klobuk ter oditi ali pa skočiti na mizo ter pokloniti predsedniku plačilo za njegovo pristransko postopanje. Poslušal sem se zadnjega. Zadovoljen naj bo, da se ni še kaj hujšega zgodilo. Mimogrede naj omenim, da je predsednik že večkrat vodil sejo med vplivom beraške korajže in da se pri njem s kozarčkom pekoče tekočine da marsikaj opraviti. O pravilih K. S. K. J. ima približno toliko pojma kot četveronožec o bibliji. V "Izjavi" je tudi rečeno, da sem se bal suspensije. Ne, motite se, prijatelji, prav nič se je nisem bal. Bil sem pa prepričan, da bodo pravila samo zame merodajna, dočim bodo za ciganske svojat pod strogo Gdinovo cenzuro. Hvaležni bi mi morali biti, da sem se umaknil ter nočem več motiti njihovih strankarskih koloboej ter nočem več v njihovo družbo, kjer je prostor samo za hinave in za pasje ponižne tepčke. Pri podpornih društvih, ki dajejo prednost strankarstvu, ni več mesta zame. Najbrže se pa še dobe v Združenih državah še vedno društva, pri katerih imajo člani delež bratstva. Pri zgoraj omenjenih je pa zmisel za bratstvo nepoznana stvar. Amen!

Agrizij Jerman.
bivši član dr. sv. Frančiška.

Novice iz Slovenije.

Prenos zemskih ostankov za narod zaslužnih mož v domovino.

Te dni je odpotovala v Pariz pod vodstvom generala Gjura Laziča delegacija jug. države, ki bo spremlja iz Francije posmrtno ostanke jug. velikanov in zaslužnih mož vojvode Radomira Putnika, bivšega predsednika Narodne skupščine Andre Nikoliča in našega rojaka Mihaela Vošnjaka v domovino. Truplo pokojnega Vošnjaka se pripelje v Ljubljano te dni, nakar ga odpeljejo v Št. Ilj pri Velenju, kjer bo slovesen pogreb.

Ciganska pretkanost.

Te dni so pripeljali v Celje orožniki tri cigane in dve ciganki, ki se niso odzvali sodnemu vabilu. Obe ciganki sta bili obsojeni vsaka na pet dni zopora in iz previdnosti takoj oddani jetnišnici. Cigan so zagnali velik jok in stok in zahtevali od nekega odvrednika intervencijo, češ, da nimajo sredstev za vrnitev na svoj dom. Dasiiravno sta obe ciganki pri vizi-taciji trdili, da nimata denarja, se je po ponovni telesni preiskavi doznalo, da je znala ena izmed njih na prav diskreten način skriti 1000 dinarski bankovec.

Zgradba vodovoda v Mežici.

Z naredbo velikega župana mariborske oblasti je občina Mežica pooblaščen, da sme v svrhu

zgradbe občinskega in šolskega vodovoda najeti pri okrajni hranilnici v Slovenjgradu posojilo 700.000 dinarjev proti največ 10 odstot. obrestim na leto in odplačilu najkasneje v petih letih.

Požar radi strele.

Med silno nevihto, ki je divjala nad Bohinjem in Bledom je strela udarila v hlev posestnika in žagarja Pretnarja na Rečici. Ves objekt je bil takoj v plamenu in je pogorel do tal, z njim vred pa tudi vse orodje, vozovi, krma in sploh vse, kar spada h gospodar-skemu posloju. Zgorela je tudi vsa zaloga lesa in desk. Škoda se ceni na 150 tisoč dinarjev, ki je celoma krita z zavarovalnico. Gasilna društva z Bleda, Rečice in Gorji so s težkim naporom omejila požar ter obvarovala požara hišo in žago.

Sokolski dom v Ljutomeru.

Kar so snovali že pred leti najboljši člani "Sokola" v Ljutomeru, prejšnjega "Murskega Sokola" to se bo uresničilo te dni. Takrat nastopi Ljutomerski Sokol prvič v svojem, v notranjosti dogotovljenem domu. Na sporedu so godbene točke društvenega salonskega orkestra. skupina, telovadni nastopi in vesela onednjanka na lepem odru, ki je opremljen po načrtih bivšega ravnatelja mariborskega gledališča, Bratine.

Novice iz Jugoslavije

Cerkev pogorela.

Kakor poročajo iz Novega Sada, je v občini Kula pogorela tamkajšnja pravoslavna cerkev. Ker so v zadnjih dneh popravljali streho na stolpu, se domneva, da je požar nastal na ta način, da se je pri pregledovanju podstrešja neprevidno ravnalo z gorečo svečo. Stolp se je vsled požara podrl.

Samomor v apnenici.

V Krušajih poleg Resna v bitoljski oblasti se je vršila neobičajna ljubezenska tragedija. Selimir Stepanović, star 20 let, je bil zaročen z neko devojko iz sela. Pred kratkim se je z njo skregal in radi tega prepira sklenil napraviti konec svojemu življenju. Po kosilu, ko sta oče in mati odšla na njivo je Selimir izkoristil priliko za svoj samomorilni načrt. Skočil je v apnenico, kjer se je pogreznil v gašeno apno in se zadušil.

Dvoje življenj za par grozdov.

Vojaka zagrebškega artilerijskega polka, Mihajlo Drljač in Jusuf Bukva, oba iz Bosne, sta šla na sprehod Vrapče. V bližini šolskega vinograda sta se vsedla v travo, vzela iz žepa kruh in par grozdov, ki sta jih najbrže odtrgala v šolskem vinogradu. Tako ju je zalotil viničar Mato Hrlić.

Kaj se je nato zgodilo, ni znano. Viničar je le izpovedal, da je vojaka posvaril, nakar sta ga ba-je hotela napasti on pa je ustrelil puško proti njima. Videč, da je enega vojaka smrtno zadel v drugega pa težko ranil, se je viničar takoj javil na žandarmerijski postaji. Bukva je bil prenešen v vojaško bolnico, kjer je ob 7. zvečer umrl. Viničar Hrlić je bil aretiran in je proti njemu uvedena preiskava.

Najdena utopljenka.

V Dravi pri Trčevi, občini Sv. Peter, so našli dne 27. septembra truplo nepoznane ženske. Utopljenka je bila okrog 35 let stara, 165 cm visoka, okroglega obraza, kostanjavih v kito spletenih las in rjavih oči.

Pri njej niso našli ničesar, da bi se mogla ugotoviti njena identiteta. Truplo je ležalo v vodi šele dva dni in ni bilo na njem opaziti nikakega znaka nasilja.

Utopljenko so drugega dne prepeljali na pokopališče k Sv. Petru in je tamkaj pokopali.

Naplavljeno moško truplo.

Dne 1. oktobra sta našla orožnika Branko Djaković in Nikola Vujnović ob stranskem rokavu Save pri vasi Strmci pri Podvrhu, v srezu Samobor, truplo neznane moškega, katero je vrgla tamkaj na breg narastla Sava. Truplo je bilo sicer popolnoma golo, le na njej je imel utopljenec še dobro ohranjene shimmy-čevlje ter bele nogavice z modrimi črtami. Utopljenec je bil močne krepke postave, okrog 165 cm visok, kostanjavih las in obrbite brade. Star je moral biti okrog 40 let. Po komisijemskem ogledu so truplo pokopali na pokopališču pri Sv. Nedelji. Ker utopljenec, kakor se je ugotovilo, ni bil doma v tamošnjem okolju, se sklepa, da ga je narastla reka prinesla brčkone iz Kranjske in da je postal žrtev poplavi.

Odlikovanje splitskega zdravnika.

Splitski kirurg dr. Račić, ki je že dalje časa častni član italijanskih zdravniških društev, je bil te dni na dunajskem kongresu nemškega društva za urologijo imenovan za dopisnega člana društva.

To odlikovanje je visoko pričudo dejstva, da društvo, ki ima svoj sedež v Berlinu, združuje najznamenitejše nemške, avstrijske in švicarske znanstvenike v področju urologije.

Nikola Pašić — vegeterijanec.

Nikola Pašić je v Cavtatu postal pravcati vegeterijanec. Ker še ni popolnoma okrevan, so mu zdravniki predpisali samo lažjo brezmesno hrano, predvsem pa so mu priporočili uživanje kislega mleka.

Sivi državnik se natančno drži zdravniških navodil. Ker pa nimajo v Cavtatu dobrega kislega mleka, mu ga pošiljajo iz Sarajeva. Poseben kurir prihaja vsako sredo in vsako soboto v Cavtat in prinaša potrebno količino kislega mleka za pol tedna. Kajpak so nekateri politični krogi izpovedka v nevednosti sumili tega rednega kurirja, da vrši kake prav važne politične misije. Natančno so ga zasledovali in izvažali. Ko pa so se prepričali, da ima opraviti samo s Pašičevo kuhinjo in ne s političnimi zadevami starega državnika, je nastala med njimi razumljiva veselost. Bilo bi na morda umestnega, če bi začeli posnemati Pašića.

Imenovanje v ministrstvu prosvete.

Kralj je podpisal ukaz, s katerim se načelnikom oddelka za osnovni pouk v ministrstvu prosvete imenuje Mišo Elezović, doslej profesor v Skoplju.

Odčitje Strossmayerjevega spomenika.

Kakor je obveščeno ministrstvo prosvete, se svečano slavnostno odčitje Strossmayerjevega spomenika v Zagrebu vrši dne 7. novembra. Svečanosti se poleg zastopnikov dvora, vlade in parlamenta udeležijo posebni delegati vseh kulturnih institucij in organizacij.

Pisatelj Nemirovič-Dančenko v Beogradu.

Stari znani ruski pisatelj Ivan Nemirovič-Dančenko, ki je s svojimi popularnimi romani in članki prvi seznanil Rusijo z Balkanom, se te dni nahaja v Beogradu. V zadnjih tednih je prepotoval Bolgarijo, južno Srbijo in Šumadijo, zdaj pa se odpravlja preko Bosne k Jadranskemu morju. Navzile svojim 82 letom je silvolasi pisatelj čvrst in poln navdušenja za prirodne lepote in bogastvo jug. države. Vžvičen je nad napredkom pokrajini in mest tembolj, ker je vse te kraje poznal že davno pred svetovno vojno in ujedinjenjem.

Blagajnik finančne unrave v Zaječaru izginil.

Boško Pujić, blagajnik okrožne finančne uprave v Zaječaru, je zapustil svojo pisarno in se do sedaj ni še vrnil. Ljudje pripovedujejo, da se je odpeljal v Knjaževac, potem pa se je vrnil v Zaječar, odkoder je zopet odpotoval neznanokam.

Upravnik urada je takoj dal zapečatiti blagajno in je obenem odredil preiskavo da se ugotovi če ni Pujićev sestanek v zvezi s kakšno malverzacijo v njegovem poklicu. Dvom je tembolj upravičen, ker je blagajnik pustil doma vse ključke razen onih, s katerimi se odpira blagajna.

Eleganten goljuf in vlomilec.

V Novem Sadu je bil te dni aretiran eleganten mlad gospod, ki je v novosadskem vlakom prišel v Vrbas ter se iz Vrbasa z avtomobilom vrnil v Novi Sad. To je policiji bilo sumljivo, vsled česar ga je aretirala. Ugotovilo se je da je aretiranec znan goljuf Svetozar Pagić, ki je bil nedavno izpuščen iz kaznilnice v Mitrovici. Pred kratkim je vlomil zopet pri seljaku Jovanoviću ter mu odnesel 10 tisoč dinarjev in precej zlatnine.

Samomorilna manija v Zagrebu.

V Zagrebu skoraj ne mine dan, ki bi ne imel zabeležiti enega ali več samomorov ali poskusov samomora. Te dni je izvršil samomor Sander Kuljić, natakav v znani restavraciji "Frankopan" na Prilazu. Zastrupil se je z octovo kislino in je kmalo nato umrl v bolnici. Octova kislina mu je razjedla želodec in čreva. Bil je soliden in miren človek. Kaj ga je gnalo v smrt, še ni pojasnjeno. — Tudi drugi dan po tem, ni potekel brez samomora. Na stopnišču neke hiše na Peščenici se je zjutraj obesil trgovski potnik Nikola Weber, star 49 let.

Vzrok: brezposelnost, beda.

Peter Zgaga

Soglasno z zadnjo statistiko je v New Yorku približno dvajset milijono galon alkohola, namenjenega v industrijalne svrhe. Če bo šlo vse posreči, ga bodo dobile industrije kakih pet galon. Za Zavalni dan in za božične praznike, ga pa mora priti na vsakega Newyorčana približno kake tri galone. Bodo že Newyorčani renali, če industrijski stroji ne bodo.

Radio aparati so dandanes v Ameriki splošno nevedeni. Skoro v vsakem stanovanju ga imajo. Navaden aparat ne stane dosti, pa je zanič. Dobri so le dragi aparati, ki stanejo par sto dolarjev.

Dragega aparata seveda ni treba naenkrat plačati. Človek da dva ali tri desetake na roko, potem pa po en dolar ali dva dolarja na teden. Zadnjič sem poslušal nekega norea, ki je govoril po radio. Nepristano je poudarjal: — Edinole ljubezen večno traja. Vsega na svetu je enkrat konec, edino ljubezni ne.

Tisti, ki so ga slišali, so si najbrž mislili: — Motiš se, prijatelj. — Ljubezni je kmalu konec, nikdar pa ni konec plačevanja, če kdo vzame radio na obroke.

Neki iznajditelj je iznašel potrebnost, ki bi jo moral imeti vsak moški.

Vse skupaj je v škatlici, ki je tako oblikovana, da gre v hladni žep. V škatlici je steklenica za šest unč, majhen nožek, majhen glavnik, brivec in pol ducaata klin, svinčnik, radirka, koledarček, pila za nohte, škarije in fountain-pen. Če je potreba, gre v škatlico tudi steklenica, ki drži en pint. V tem slučaju je treba seveda nožek, glavnik, brivec, klin, svinčnik, radirko, koledarček, pila za nohte, škarije in fountain-pen — proč zagnati. In dokoli je to novo iznajdbo naročil, je vso to ropotijo proč pometal ter vtaknil v vsak žep pol pinta pijače.

Poznam ljudi, ki nimajo spogla-nih hlač, in nimajo gumbov na suknji.

Taki ljudje so pomilovanja vredni. Vendar jim pa še dve stvari preostajata, da bo vse v redu.

Takemu človeku ne kaže drugzega, kot da se poroči, če ni oženjen, ali pa da se loči od svoje žene, če je poročen.

To je moderna mladina:

Fant je vprašal dekleta: — Kdo pa je tisti, osel, ki vedno kaj brklja krog hiše, za katerega se nihče ne zmeni, pa me tako čudno pogleda, kadar pridem v vas?

Ona: — Oh, zanj se ni treba brigati. Jaz že tri mesece ne govorim z njim. Tisto je moj oče.

Marsikdo se mora koncem meseca globoko zadolžiti, da zamore plačati vse račune.

Baje je neka Irka rekla angleškemu princu, ko se je hotel nekoliko pošaliti z njo:

— Le domov pojdi fant, in prid nazaj, ko boš kralj.

Ko sta se fant in punca že vse potrebno dogovorila za poroko in bodoče zakonsko življenje, je prišlo na vrsto denarno vprašanje.

— Jaz zaslužim osemdest dolarjev na teden, — je rekel ponosno. — Kaj se ti zdi, — ali bi mogla živeti s tem denarjem?

Ona je pa globoko zazelahala ter odvrnila: — Jaz se bom že nekako prebila z osemdesetimi dolarji. Samo tebi bo trdo šlo. Ti boš moral posebej kaj zaslužiti, če boš hotel živeti.

Znastveniki so dognali, da so bile žuželke in mrčes na svetu že pred petdeset milijoni let. Človeški rod je pa samo pol milijuna let star.

Sam Bog ve, kaj so počeli jerseski moskiti, predno so bili ljudje na svetu!

Kaj je bilo?

Patrick Bowen. — A. Š.

Nedavno je dobil zoologični vrt v Bronxu parku v New Yorku dvojno čudnih živalskih nestorov, ki sta direktna potomca predpotopnih dinosavrov in o katerih je bilo v tem listu že svojačasno poročano. Živali sta bili ujeti na otočju nizozemske Indije, in ondotni domačini poročajo, da so videli še več takih pošasti. Ker torej zgodbe o teh čudnih stvorih niso nikake bajke, kakor je doslej mnogo ljudi mislilo, zato bo prav na mestu, če priobčimo sledeči doživljaj, ki ga je doživel Patrick Bowen ter opisal v svetovno znanim magazinu — "The Wide World" (Široki svet).

Rojen sem v Južni Afriki in skoraj vse svoje življenje — nad štirideset let — sem preživel na tem "črnem kontinentu", katerega poznam prav do Lake Edwarda, ki okraj pozna le malokateri drugi bele. Znanu so mi vsa narajanja, ki se govorijo v južni polovici kontinenta, in že nad dvajset let sem uslužben pri raznih kolonialnih vladah kot tolmač. Služil nisem samo angleški vladi, temveč tudi portugalski, belgijski in nemški. Vse to navajam samo zato, da dokazem, da imam pravico govoriti avtoritativno o vprašanih, ki se tičejo tega kontinenta.

V magazinu "The Wide World" sem čital o neki misteriozni živali, ki se baje nahaja — kakor trde domačini — ob dolnem toku Oranje reke. Jaz sem tem govoricam prav nič ne čudim. Nasprotno! Ko sem prispel parkrat po opravkih v Richtersveld, sem tudi sam čul te govorice tako od domačinov — Hotentotov, kakor od ondotnih misijonarjev. Ime one misteriozne živali, ki se nahaja v onem okraju, je v govorici domačinov "Quai-m-gana". Ta žival živi v jezerih, in ko so mi domačini pokazali nekatera te jezer, kjer naj bi bila ta žival, sem si na vsi moči prizadeval, da bi jo ugledal, toda brez uspeha. Toda, kljub temu, da jaz nisem imel uspeha, ne predurjam to nič na istini, da v onih rekah in jezerih res eksistira neka tajinstvena zver ali reptilja.

Pripovedke o velikanskih kačah, krokodilih in drugih pošastih, so v Afriki nekaj vsakdanjega. Belo prebivalstvo ondotnih krajev ne daje tem pripovedkam nobene vere, temveč smatra vse to za plod prebujne domišljije domačinov, kar pa je popolnoma napačno naziranje. Osebnost sem popolnoma prepričan, da imajo vse te pripovedke svojo gotovo podlago. Jaz sam sem ubil več kač in krokodilov, ki so bili takih dimenzij, kakor jih ne vidite v nobenem zoologičnem vrtu na svetu.

Ob neki priliki sem videl žival, o kateri ne vem, kako bi jo klasificiral. Bilo je leta 1908 in bil sem najet od portugalske vlade, da vodim ekspedicijo v malo znano pokrajino, ležečo med Port Mozambique in Nyassa jezerom. Ta teritorij je skoro povsem neobljuden ter obstoja, kakor vam po kaže vsak zemljevid, iz močvar, džungel in gorovja.

Dogodek, ki ga bom sedaj opisal, je primeril na kraju, ki je oddaljen nekoliko sto in petdeset

milij severozapadno od Mozambique. S prednjim oddelkom vojakov — domačinov sem kempiral ob počasi tekoči, rdečkasto — umazani reki, ki je, kolikor je meni znano, brez imena. Moj sluga, domačin — Zulu, je pripomnil, da je ta kraj "začaran". Res, da ni krajina baš razveseljivo izgledala, toda domneval sem, da bodo krokodili in moskiti vse, proti čemer se nam bo boriti. Seboj smo imeli več oslov, katere smo uporabljali kot tovorne živali. O oslih se je splošno mislilo, da so neobčutljivi za komarjeve pike, toda ta teorija se je izkazala kot napačna in brez podlage. Da bi preprečili oslom pot do rečnega obrežja, kjer bi utegnili postati plen krokodilov, sem zato ukazal, naj se živali priveže v primerni razdalji od brega. Domačini so si naredili taborišče na prostoru med osli in reko, dočim sem si jaz postavil svoj šotor nekoliko višje na pobočju, kjer sem upal, da me ne bodo tako nadlegovali komarji.

Spal sem že par ur, ko me je naenkrat zbudilo kričanje, ki je prihajalo iz taborišča domačinov pod menoj. Takoj sem skočil pokonci, pograbil puško ter stekel h kričečim ljudem. Za hip nisem mogel razbrati ničesar, kaj je; slišal sem samo besede "umtagati", "ingwenya", "mambamambam" itd. (Čarodejstvo, kačji človek, velikanska pošast).

Ubože ljudi se mi je posrečilo toliko pomiriti, da sem končno izvedel, kaj jih je pripravilo v tak strah. Povedali so mi, da je izginil osel, — ali bolje rečeno, da je bil odveden s prostora, kjer je bil privezan, v reko. In res, sledovi so bili tako jasni, da bi jih mogel človek otipati ter so vodili proti reki. S svetilko v roki sem preiskoval sledove, nato pa postavil svetilko na tla ter dejal: — Bil je krokodil, toda biti je moral zelo velik. —

Moj sluga je pozorno motril sledove, potem pa je zmajal z glavo in dejal: — Ne, noben krokodil ne pusti za seboj takega sledu.

Prišel sem zopet natančno preučevati sledove. Res, dokaj so bili podobni krokodiljim, toda so se ipak od teh močno razlikovali. Pa še nekaj drugega me je napotilo, da sem opustil idejo o krokodilu. Prostor, kjer so bili privezani osli, je bil oddaljen dobrih 100 jardov od reke, jaz pa nisem še nikoli čul, da bi si iskali krokodili plena v taki oddaljenosti od vode. Videl sem že mnogokrat, kako so krokodili potegnili v vodo napajajoče se antilope, vole, da, celo bivole, nikoli pa še nisem videl krokodila, ki bi se obnašal, kakor se je vedla ta zver, pa bila že karkoli. Trije izmed mojih spremljevalcev so videli, kako je bil ubogi osel odveden proti reki, toda nihče izmed njih mi ni znal prav opisati zveri, ki je osla odvela. Vsi pa so bili edini v tem, da je bila ta zver "duh", ali vsaj nekaj nadnaravnega.

No, jaz nikakor nisem bil pri volji, da pustim to enostavno zapati, temveč sem sklenil priti čisto do dna. Naslednje noči sem ukazal privezati enega izmed oslov jar jardov od reke, kjer naj

bi služil kot vada, sam pa sem se postavil s kačram Mbombo kakih dvajset korakov proč za skupino skal, kjer sva natančno pazila, če bi se morebiti spet prikazala ona tajinstvena zver.

Najina straža ni bila nič kaj prijetna, toda bil sem že na mnogih slabših stražah. Vse je bilo mirno in ničesar ni motilo nočne tišine, dokler ni na vzhodu pričela svitati zora. Takrat pa sem začel pljuskanje v reki, nakar sem bil prepričan, da se mi bo moja trupalopna straža izplačala. Dan se je pričel naglo svitati, tako da sem mogel popolnoma natančno opazovati čudno žival reptiljne oblike, ki se je pričela plaziti iz vode.

Izprva sem mislil, da je krokodil, toda, ko je prišla žival cela na kopno, sem takoj videl, da sem se v svoji sodbi zmotil. Zver je imela dolgo, ovalno oblikovano glavo, vitek vrat kakršnega nima noben krokodil — in tudi mnogo daljši trup in rep. Poleg tega pa ni bilo tudi sledu o oni značilni raskasti krokodilji koži, kajti koža te pošasti je bila gladka ter je prej sličila koži kače. Da se natančneje in razumljiveje izrazim, meni se je zdela zver najbolj podobna predpotopnemu dinosavru v manjši obliki, dolgemu svojih petnajst čevljev.

Pošast se je neokretno in počasi bližala ubogemu oslu, ki je v paničnem strahu brcal okoli sebe in vlekel za vrvi, za katero je bil privezan. Nato se je zver za hip ustavila ter pričela stegovati svoj vrat — nadaljna stvar, ki je ne naredi noben krokodil. Takoj sem uvidel, da je sedaj ali nikoli moja priložnost, katere tudi nisem hotel zamuditi. Naglo sem dvignil puško, pritisnil jo k licu, pomeril v sredino tega dolgega vratu in sprožil. Velika krogla težke puške repetirke je zadela ter zlomila vretenčasto vratno kost ter zver na mestu ubila.

V teku pol ure se je popolnoma zdanilo, nakar sem začel skrbno preučevati ubito pošast. Zver je sličila velikanski kuščarici, toda od te se je zopet razlikovala po svojih zobeh, ki so bili podobni krokodiljim, in po svoji glavi, ki je bila proporcionalno mnogo prevelika za njen trup. Toda ali more kuščarica doseči to gigantiko velikost? — sem se vpraševal. (Od gobca do konce repa je merila petnajst čevljev, kakor sem se prepričal, ko sem jo izmeril).

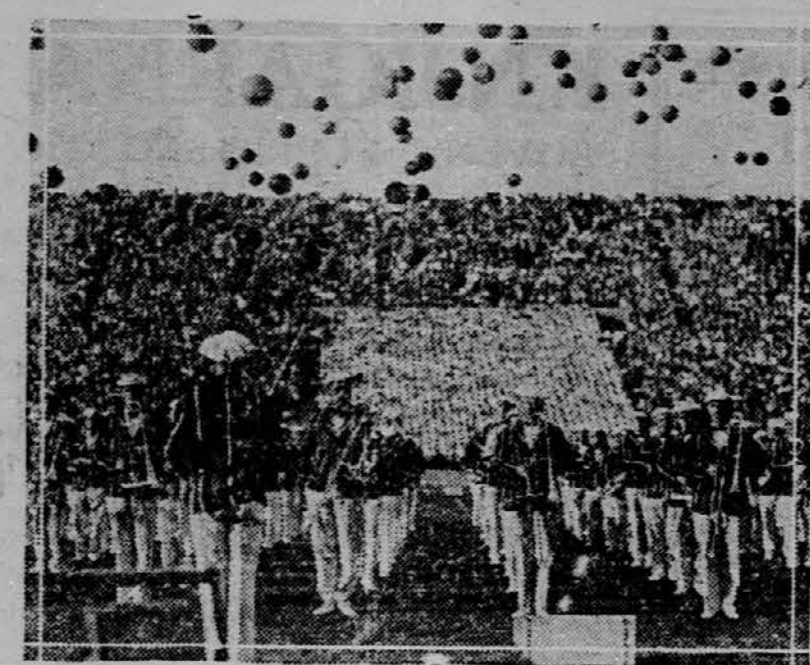
Žal, da so bila to vprašanja, ki jih nisem mogel razrešiti. Enu uro zatem sem dobil od družbe v ozadju naročilo, naj se takoj povrnem, ker je moja prisotnost nujno potrebna. Vrnil sem se torej nazaj h glavnemu oddelku družbe raziskovalcev, in vedel sem, da bodo pretekli štirje dnevi, preden pridem zopet na ta kraj. Ko sem se vrnil, ni bilo več sledu o ubiti pošasti. Moji afrikanški spremljevalci, ki so ostali tam, so priredili v moji odsotnosti gostijo ter pojedli to neznano žival. Kožo in zobe zveri so si razdelili med seboj, kar naj bi jim služilo kot talisman zoper različne bolezni in neugode. Z veliko težavo se mi je končno vendar posrečilo, da sem dobil košček kože in troje zobov ubite zveri.

Nekaj let po tem sem pokazal te ostanke dr. Mendozu, velikemu portugalskemu naturalistu in učenjaku ter ga vprašal po njegovem mnenju. Ta mi je odvrnil, da je to koža velikanske kuščarice, zobje pa so krokodilski, da se pa od teh zopet močno razlikujejo.

Zelo žal mi je, da so se ti dragoceni ostanke izgubili, in sicer v vročinskih dnevi napovedi svetovne vojne. Ob času vojne napovedi sem bil v službi nemške vzhodnoafriške vlade in kot britanskega podanika so me Nemci seveda takoj zaprli. Kmalu nato se mi je posrečilo pobegniti na angleško ozemlje, toda žal, da sem moral pustiti na mestu vse svoje stvari, tako tudi dragocene ostanke one kuriozne zveri.

Številni odvetnikov v Juroravliji je značala konec leta 1925 ravno 2000. Slovenija jih ima 181. Ljubljana 66, Maribor 32, ostalih 93 pa uraduje po drugih mestih in trgih Slovenije.

NAJVEČJA DIJAŠKA GODBA V AMERIKI

Dijaki University of Southern California imajo največjo dijaško godbo v Ameriki. Godba ima 150 članov.

Arkadij Averčenko:

Lepa žena.

Posestnik vile in državni uradnik Plinmašev je šel v gozd na izprehod. Kmalu je odšel na breg reke. Njegove kratkovidne oči so zrle preko vodne gladine. Tam je bilo kopalisce. Na obzorju je videl postavbo, ki je stala v vodi. — Glava ji je bila zavezana z zeleno ruto. Z rokami si je ulivala vodo na glavo.

— Ženska! — si je mislil Plinmašev in malec zatisnil oči, tako da so bile videti kot dva vezaja.

— Za Boga, ženska! Videti je mlada! Hm. . .

Stare noge so se mu zašibile, spreletela ga je groza.

— Oh, — je stokal, — ta prokleta kratkovidnost! Kakšna neumnost, da človek ne vzame nikoli daljnogleda s seboj!

Pomel si je oči in vzdihnil. — Hm. . . vidim nekaj belega, nekaj progastega. . . a vse je tako nejasno. O, tam je hriček. . . Sedel bom za grmovje in čakal. . . morda priplava sem. . .

Šel je h griču. Ko je s tresočo roko razdelil grmovje, je zagledal gimnazijce, ki je ležal zleknen za grmovjem.

— Kanajla! Ta si je našel pravi prostor! — je pomislil Plinmašev, poln nevoščljivosti. Tu je zapazil, da drži gimnazijec v roki črn daljnogled in gleda na oni breg.

Gimnazijec se je obrnil, prijazen pomignil Plinmaševu in rekel: — Vi tudi?

— Capin! — si je mislil Plinmašev. — Kako domač postaja! — Misli ga je osorno nahruliti, pa se je spomnil daljnogleda, sedel h gimnazijcu in smehljaje dejal: — Hm. . . zabavno, kaj ne?

— Ha-ha. . . brhka ženska, — je rekel gimnazijec. — Brez napake! Venera! Bajne noge. . . Častna beseda!

— In kakšna je postava? — je polteno vprašal Plinmašev.

— Klasična! — Plinmašev je mlasknil z jezikom, nato je melodično dejal:

— Posodite mi za trenutek daljnogled!

Gimnazijec je odmajal z glavo: — Izključeno! Zakaj niste vzeli sami svojega s seboj?

Plinmašev je iztegnil drgetajočo roko.

— Samo za trenutek! — Kaj še? Mar sem zato izmaknil daljnogled iz tetinega predalnika, da bi ga posojal drugim? Če bi imeli svoj daljnogled, mi ga tudi ne bi posodili.

— Samo za nekaj sekund. — Ne motite me, oh. . . Gimnazijec se je dvignil:

— Zdaj kaže hrbet. . . Kakšen hrbet! Nisem si mislil, da ima tako plemiški hrbet. . .

Plinmašev se je obrnil v stran. Bil je ogorčen nad žalitvijo.

— Prav za prav, — je rekel s hripavim glasom, — prav za prav je nesramno od vas, da opazujete dame pri kopanju. To je nemoralno!

— Saj ste sami prosili za daljnogled. Vi smete, jaz pa ne, čudno!

Plinmašev je molčal. Nato: — Vzajem vam daljnogled iz rok. . . Močnejši sem in pošteno vas bom nabunkal.

— Le poskusite! Tak krik zaženem, da bodo prileteli vsi prebivalci vil na kup. Kaj se mi more zgoditi? Deček sem, topli me bodo. Vi pa ste starejši gospod, državni uradnik. . . Kompromitirani ste. O. . . Zdaj se je obrnila. . . ne, ne, te noge. . . Čakajte — povedal vam bom vse, kar vidim.

— Vrag te vzemi! — Vas naj vzame vrag! — je hladnokrvno odvrnil gimnazijec. — Surovež!

— Vi ste sami surovež! — Plinmašev je zaškrilpal z zobmi: — Je hotel primazati dečku klofuto in iti svojo pot, a premislil se je, sedel nazaj in rekel gimnazijcu:

— Vi ste pravi fant! Veste kaj dragi, prodajte mi daljnogled!

— Prodajte? In kaj poreče teta? Tuje daljnogleda naj prodajam?

— Uverjen sem, mladi mož, — je povzel Plinmašev, — da vaši teti ne bo prišlo na um, da ste vi vzeli daljnogled. Služničad tako rada krade! Kar pri tej prici vam plačam polno vrednost daljnogleda.

Na gimnazijčevem obrazu sta se zrealili dve nasprotni čustvi.

— Hm. . . kaj mi daste? — Tri rublje.

— Tri rublje — smešno! Pri optiku stane tak daljnogled osem rubljev. — Gimnazijec je zaničljivo skomignil z rameni in zopet pogledal na oni breg.

— Hočete pet rubljev? — je vprašal Plinmašev.

— Dajte mi deset rubljev in ta stvar je končana!

— To je nesramno! Sami pravite, da stane nov daljnogled osem rubljev. Pijavka!

— Če vam je premalo, lahko plačate dvajset rubljev. Oh. . . Zdaj se je nagnila. . . Bajno izgleda. Oh, sedaj sedi na produ. . . Noge ji lahko vidim. . . Gležnji, rečem vam. . . ni jim enakih!

Prej se je gimnazijec v resnici navduševal, a zdaj je delal to iz trgovskih ozirov.

— Oh, kaj ima! Jamice na plečih! Prav zares. . . snežnebele roke. . . Oh, te jamice na komoleni!

— Mladi mož, — je bripavo dejal Plinmašev, — ali hočete, dam vam deset rubljev.

— Samo deset rubljev? — Nimam več pri sebi. Tu je moja mošnja. . . osem rubljev in deset kopejk. Vzemite z mošnjo vred. . . Mošnja je čisto nova, tri rublje je stala.

— Več tudi vredna ni!

Plinmašev je hotel nekaj odgovoriti, ker pa se je bal, da ne bi gimnazijec povišal daljnogledu ceno, je molčal.

— Oho. . . Zdaj se je nagnila. Kaj je to? Triko se ji je na eni strani odpel.

— Poslušajte, — je z drhtečim glasom rekel Plinmašev. — Razen denarnice z osmimi rublji vam dam še žepni nož in pikantno razglednico.

— Je nož nov?

— Včeraj sem ga kupil. — Imate cigarete?

— Da. . . Vam smem ponuditi cigareto?

— O. . . usnjata tobačnica. . . šest cigaret. . . Torej. . . Cigarete s tobačnico, nož, razglednico, de-

ROJAKI POMAGAJTE!

Koncem meseca septembra je zadela našo ožjo domovino nesreča, kakoršne ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

V žirovskih, poljanskih in polhovgrajskih hribih je divjala grozna nevihta, ki je dosegla svoj višek s tem, da se je nad nesrečnimi kraji utrgal oblak. Poljansica, Sora, Račeva, Gradišnica, Božna, Malo voda, Brebrovnica, Ločnica so prestopile bregove ter uničevale vse, kar jim je stalo na potu: hiše, žage, mline, šupe, mostove, obrambne zidove, cvetoča polja in žal tudi človeška življenja.

Čez noč so bili izpremenjeni v jezera in puščave prelepi naši kraji: Žiri z okolico, vsa Poljanska dolina do Škofje loke, Pohlov gradec in vsa Gradaška dolina do Viča, dolina Brebovnice od Lučne do Gorenje vasi, dolina Ločnice in še mnoge druge.

Ogromno škodo je pa napravila tudi na Viču, v Kozarjih, v Novi vasi, v Rožni dolini, v Gamelnjih, v Črnem grabnu, v Izlakah itd.

Čez 40 hiš je uničenih, odplavljenih ali popolnoma zasutih; nešteto mlinov, žag in drugih poslopij je pa tako poškodovanih, da jih je treba podreti. Prebivalcev teh krajev, ki so vsled zasutih cest odtrgani od sveta begajo okoli brez strehe, brez hrane in obleke in preplašeno kličejo: Na pomoč!

Ljudstvo, ki je v teh krajih že leta 1924 toliko trpelo, si je rešilo le golo življenje in zre s strahom v bodočnost.

Naša dolžnost je pomagati tem siromakom. "Glas Naroda" je začel nabirati sklad v ta namen.

Vsi darovi bodo poslani na magistrat stolnega mesta Ljubljane, ki že upravlja ameriški sklad za Dom slepcev.

Vsaka pošiljatev bo poslana s pristavkom, če je namenjena za poplavljenke v splošnem ali izrecno za poplavljenke te ali one vasi.

Upati je, da se bodo rojaki nujno odzvali temu klicu ter zadostili svoji bratski dolžnosti.

narnico, denar in vi dobite daljnogled. . .

— Dobro, a dve cigareti mi morate pustiti za pot domov!

— Ali vse cigarete ali pa ne dobite daljnogleda?

— Nate. . . Denar lahko preštejete. Tu je nož, tu razglednica, tu doza, denarnica. . . Čujte, ali je ozla?

— Ne — tam stoji v vsej svoji lepoti. Sedaj je obrnjena na stran. Poglejte!

Gimnazijec je vzel zaklade, usčipnil Plinmaševa v nogo, zažvižgal najnovejši shimmy "Sem videl Hela tam v kopeli" in hitro izginil v goščavi. . .

Plinmašev se je samozadovoljno nasmehnil, nastavljal daljnogled na oči in pogledal: na produ pred kopelejo je stala v progasti obleki z dolgimi kopalnimi hlačami njegova žena Marija Pavlovna. Držala se je z roko za glavo in si naravnala zeleno ruto.

Plinmaševu je stopila kri v glavo; z divjo kletvico je vrgel daljnogled v vodo in stekel proč. . .

Do mostu, ki je vodil na drugi breg, tja, kjer je stala njegova vila, je bila peš tri vrste hoda. . .

Telo mu je omahovalo, noge so se mu šibile, a za vse na svetu bi bil rad pokadil cigareto, a gimnazijec, ki ga je imel tako za norec, mu je bil odnesel vse.

Nenavadna oporoka.

V Szolnoku na Madžarskem je umrl dne pastir Štefan Barady. V svoji oporoki navaja, kako naj se razdeli njegova zapuščina, obstoječa iz dveh oblek, dveh pastirskih palic, enega prašiča in enega osla. Na koncu testamenta pa izjavlja, da se ne more ločiti od tega sveta, ne da bi priznal dva zločina, ki jih je izvršil pred 48 leti. Leta 1878 je ubil v družbi nekega svojega prijatelja, čigar imena ne pove, nekega trgovca, kateremu je odvzel 200 goldinarjev. Truplo sta vrgla v reko. Isto leto mu je bila vkradena oves.

Dognal je, da mu jo je ukradel neki pastir, vsled česar ga je zadržal in zakopal v gozdu.

Policija je stvar preiskala in ugotovila, da so bila omenjena leta res izvršena dva umora, ki doslej nista bila pojasnjena.

V Nabrežini

je umrla gospa Marija Radovič, soproga industrijaleca Antona Radoviča. Pokojnica, ki je bila izredno dobrega in blagega srca, naj počiva v miru!

ZADNJA EDISONOVA IZNAJDBA

Na desni je sin slavnega iznajditelja Tomaža Edisona, ki raziskuje A. L. Walshu, podpredsedniku Edisonove organizacije zadnjo iznajdbo svojega očeta.

SVILA ZA DIKTATORJEVO

ŽENO

Pred časom smo pisali, kako se je Pangalos, ko je postal predsednik grške republike, odstavil od časti ministrskega predsednika ter si sam podelil najvišje odlikovanje. Zdaj prihaja iz Aten nova vest, ki nazorno potrjuje, kako se diktatorji in njihova okolica okoliščajo s položajem, na katerega jih je posadil slučaj.

V pirenejskem pristanišču je te dni pristala ladja, ki je došla iz Marseilla ter je vozila na svojem krovu tudi nedeklariran zavoj za gospo Pangaloso, ženo bivšega diktatorja. Carinski uradniki se niso zadovoljili z golim omotom, temveč so zavoj odprli in našli v njem za celih pet tisoč dolarjev oblek iz najdražje svile. Ker pa ni bil nikjer zabeležen pošiljatelj je nastalo vprašanje, odkod je zavoj prišel. Telefonirali so Pangaloso, a ta je izjavila (kakor se vedno izjavlja v sličnih okoliščinah), da ne ve o stvari ničesar in da si niti predstavljati ne more, kdo bi se je bil velikodušno spomnil. Toda čudno je to, da so bile vse obleke narejene natančno po meri in so torej bile naročene. Ker se je Pangalosa žena branila priznati, da je obleke naročila sama ter ni hotela plačati carine, se bo vsebina zavoja prodala v Pireju na javni dražbi, da se iztrži cena, katero zahtevajo grške carinske oblasti za uvoz blaga.

Če bi bila ladja s svilinami oblekami priplula v Pirej še za časa Pangaloso diktature, bi bil seveda zavoj neodprt in neoparjen priromal naravnost v stanovanje Pangaloso žene, ki bi si svojimi sijajnimi toaletami zablestela med Grkinjami. Tako pa je hotela usoda, da se je stvar iztekla drugače.

PREMETEN SLEPAR

Te dni se je zagovarjal pred dunajskim deželnim sodiščem 30-letni knjigovodja Ernest Melchers radi dolge vrste goljufij. Deček je začel svojo karijero kot pomožni pisar v neki dunajski bolnici. Ker mu plača ni zadostovala, si je pomagal do rodbinskih doklad s tem, da je predložil povtorjen dokument o svoji naknadni poroki. Videč, da se mu je ta goljufija posrečila, je postal še bolj predrzen. Falsificiral je detektivsko legitimacijo ter jel nastopati kot detektiv. Nekega dne je srečal vajenca nekega zlatarja, ki je nesel baš v trgovino svojega mojstra paket, v katerem se je nahajalo 670 gramov zlata v vrednosti 10.000 dinarjev. Melchers je prestrašenega fanta aretirat ter odvedel do prihodnjega urada. Odvezl mu je paket ter mu velel počakati pred vrati. Kmalu nato se je vrnil iz pisarne brez klobuka ter izjavil fantu, da je paket konfisciral ter je nato izginil iz policijskega urada pri drugih vratih, ne da bi ga bil vajenec še kdaj videl. Kmalu nato je bil aretiran v Monakovem radi neke hotelske tatvine.

Pozneje je izvedel Melchers vse bolj predrzne lumparije. Pri Waehrinskem župnem uradu si je dal izstaviti krstni list na ime nekega svojega prijatelja, ki je padel v svetovni vojni. Od tedaj je živel in goljufal dalje pod imenom tega svojega bivšega prijatelja. Pod tem imenom se je končno pred letom dni tudi oženil. Žena mu je rodila dvojčka, ki sta se doslej ravno tako pisala po svetovni vojni padlem prijatelju njunega očeta. Pod tem imenom je bil slepar tudi pred pol letom obsojen radi neke druge goljufije na dva meseca ječe. In pod tem imenom je goljufal dale, dokler ni bila mera njegovih grehov polna in so mu končno preiskali tako natančno jetra in obisti, da je prišlo vse na dan. Kazen je bila primeroma nizka. Dobil je samo poldrugo leto težke ječe.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEJAVAH.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dnjo:	
v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveta Ura z debelimi črkami:	
v platno vezano	.90
v fino platno vezano	1.50
v usnje vezano	1.60

Nebesna Naša Dom:	
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80
Kvišku srca, mala:	
v fino usnje vezano	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.80
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinejši usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Prva čitanka	.75
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Angleško-slov. in slov.-angl. slovar	.90
Boj nalezljivim boleznim	.75
Dva sestavljeni plesa: četvorka in beseda spisano in narisano	.35
Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači zdravnik po Knaipu	1.25
Domači živnozdravnik	1.25
Govedoreja	.75
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Melik 1. zvezek	1.50
2. zvezek 1.—2. snopišč	1.80
Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30
Knjiga o lepem vedenju	
Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljani	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Ljubavna in snužilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živinorejce	.75
Nemško - angleški tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pism	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slov. kuharica, 668 str.	5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezano	1.—
broširano	.75
Nemška slovnica	.80
Nemščina brez učitelja —	
1. del	.30
2. del	.30
Pravila za oliko	.65
Psalmične molitve na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk	.35
Računar v kronski in dinarski valjavi	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	.60
Sedno vino	.30
Srbska računica	.40
Slike iz živalstva, trdo vezano	.90
Slovenska narodna mladina, obseg 452 str.	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.50
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezano	1.45
broširana	1.20
Sveto Pismo stare in nove zavese, lepe trdo vezano	3.00

Umni čebelar	
Umni kmetovalec ali splošni pouk kako obdelovati in izboljšati polje	.30
Voščilna knjižica	.50
Zdravilna zelišča	.40
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopišč	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez. broš.	1.25
Četrti zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez.	.75
Agitator (Kersnik) trd. vez.	1.—
Azazel trd. vez.	1.—
Andrej Hofer	.50
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Bisernice 2. knjigi	.80
Brez zarje trd. vez.	.90
Brez zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80
Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20
Srbska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50
Podoba iz sanj. t. v.	1.—
broširano	.75
Romantične duše trd. vez.	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	.80
Cesar Jožef II.	.30
Ovetke	.25
Cerkniško jezero in okolica, s slikami, trdo vezano	1.40
Ciganova osveta	.35
Čas je slabo	.30
Cvetina Borogradska	.50
Četrtek t. v.	.95
Dalmatinske povesti	.35
Dekle Eliza	.60
Dolenec, izbrani spisi	.60
Doli z orožjem	.50
Dve shiki — Njiva, Starka — (Meško)	.60
Dolga roka	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil. Marinka in škrteljčki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali crkev v Katakombah	.45
Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdarjev sin	.30
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Godčevski katekizem	.25
Gruda umira, trd. vez.	1.20
Gusarji	.90
Hadži Murat, trd. vez.	.80
Hči papeta	1.—
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40
Humoreske, Groteske in Satire, vez. broširano	.80
Is dobe punta in bojov	.50
Is modernega sveta, trd. vez.	1.40
Jutri (Strug) trd. v.	.75

JURČIČEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepe vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40
5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmetškega cesarja — Med dvema stoloma trd. v.	1.—
6. zvezek; Dr. Zober — Tagomer tr. broširano	1.20
Karmen, trd. vez.	.40
broširano	.30
Kralj zlate reke in črna brata	.45
Križev pot, trd. vezan	1.—
Krvna osveta	.35
Kuhinja pri kraljici g. nočici, francoski roman	.40
Lisjakova hči	.30
Lucifer	1.50
Ludovika Beotija	.25

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač.	.70
2. zv. Otročje igre v pesenah — Različne poezije — Zbavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopis — Tolmač.	.70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave.	.70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju	.70
Zbrani spisi, trd. vez.	.90

LJUDSKA KNJIŽNICA:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezano	1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest	.50
3. zv. Jernač Zmagovalec. — Med plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.65
5. zv. Zadnja kmečka vojska	.75
7. zv. Prihajač	.60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj)	.60
12. zv. Iz dnevnika malega poredneca, trdo vezano	.60
14. zv. Ljubljanske slike. — (Brenčelj)	.60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	.60
16. zv. Ne v Ameriko. Po resničkih dogodkih	.60

MILČINSKIJEVI SPISI:

Drobiž	.60
Igračke, trd. vez.	1.—
broš.	.80
Mali lord, trdo vezan	.80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Trdo vezano	1.00
Mimo življenja, broširana	.80
Mladih zanikernikov lastni životopis	.75
Mrtvi Gostač	.35
Materina žrtv	.60
Musolino	.40
Mali Klatež	.70
Mesija	.30
Mirko Poštenjakovič	.30
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško)	1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Notarjev nos, humoreska	.35
Narod ki ismiri	.40
Naša vas, I. del, 14 povesti	.90
Naša vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70
Naša leta, trd. vez.	.90
Naša leta, broširano	.60
Na Indijskih otokih	.50
Na Periji	.30
Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40
Na krvavi poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebela	.90
V gorskem zakotju	.35
Za krumom	.35
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Babica	1.—
Berač	.35
Elizabeta, angleška kraljica	.35
Amerika, povsod dobro, doma najbolje	.35
Boj s prirodo, Trenkova Uraka	.35
Emanuel, lovčev sin	.35
Spisje	.35
Beatin dnevnik	.60
Grška Mytologija	1.00
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	.35
Bojka kazen	.35
Napoleon I.	.75
Obiski. (Cankar). Trdo vezano	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janesa E. Kreka	.25
Oganj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trd. vez.	.70
Prigodbe čebelice Maje trd. vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariški zlatar	.35
Pingviški otok tr. v.	.90
Pod svobodnim solncem 1. zv.	1.00
Plebanus Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rožnjavečev na Kranjskem	.50
Poslednji Mehikane	.30
Pravljice H. Majar	.30
Povest o sedmih obeliskih	.70
Povesti, Berač s stopnic pri sv. Roka	.35
Po strani klobuk, trd. vez.	.90
Poligaleo	.25

Prapredanove zgodbe	.25
Patris, povesti iz irske junake dobe	.30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Ptice selivke, trd. vez.	.75
Pikova dama (Puškin)	.30
Pred nevihto	.35
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	
1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Rablji, trd. vez.	.75
Robinson	.60
Revolucija na Portugalskem	.30
Rinaldo Rinaldini	.50
Slovenski šaljevec	.40
Slovenski Robinson, trdo vezan	.70
Sneški invalid	.35
Skorzi širno Indijo	.50
Sanjska knjiga Arabelke	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	.80
Sanjska knjiga, mala	.60
Spake, humoreske, trd. vez.	.90
Strahote vojne	.50
Sveta noč, zanimive pripovedke	.30
Strup iz Judeje	.75
Spomin znanega potovalca	1.50
Spomini jugoslov. dobrovoljca — 1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trd. vez.	.90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	.30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman (Brenčelj)	.80
Sveta Notburga	.35
Sv. Genovefa	.50
Sredozimci, trd. vez.	.60
broš.	.40

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trd. vez.	.80
Machbet, broširana	.70
Othelo	.70
Sen kresne noči	.70

SPISI KRISTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznava Boga	.30
7. zv. Jagnje	.30
8. zv. Pihli	.30
13. zv. Sveti večer	.30
13. zv. Boj in zmaga, povest	.30
14. zv. Povodenj	.30
17. zv. Brata	.30

SPOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35	
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	.50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	.35
Št. 4. Ovetko Golar: Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broš.	.50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fr. dolin Žolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 str., br.	0.25
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v cem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	.25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš.	.35
Št. 8. Akt št. 113	.70
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	.70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ternou, religiozna karikatura iz minulosti, 55 str., broš.	.25
Št. 11. Pavel Golia: Peterčkov poslednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	.35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni pristan, narodna pravljica v 4. dej. njih, 91 str., broš.	.30
Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	.30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	.80
Št. 16. Janko Samco: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	.45
Št. 17. Prosper Marime: Verne duše v vicah, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str.	.30
Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovskega grajskega, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	.25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljene zvonec, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	.50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompaki in Komurasaki, japonski roman, is. češtin prev. dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	.45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbi, II., 73 str., broš.	.25
Št. 23. Sophokles: Antigona, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br.	.30
Št. 24. E. I. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del 355 str., broš.	.80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja	.80
Št. 26. I. Andrejev: Orbe maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str. br.	.35

: : IGRE : :
RAZNE POVESTI IN ROMANI

Št. 27. Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	.35
Št. 29. Tarzan sin opice	.9

ROMUNSKA KRALJICA

Ta slika romunske kraljice je bila vzeta tekot njenega bivanja v Washingtonu.

Gledališče-Glasba-Kino

"RODOLJUB IZ AMERIKE"

No, pa smo ga videli v Clevelandu, — rodoljuba iz Amerike! Ne vem sicer, kolikšne, a prepričan sem, da ne prvič. Zadnjič sem ob koncu svojega poročila o prvi letošnji predstavi v Clevelandu izrazil pomisleke o primernosti in kvalifikaciji tega dela za vpriporitev na našem odru. Zdaj, ko je stvar končana in ne more več škoditi blaginji, se že lahko pove in obrazloži, zakaj ti pomisleki. Ta "Rodoljub iz Amerike" sicer ni, da bi rekel, čisto za nič, in je stvar na nekaterih mestih celo jako zabavna za naše ljudi, manjka pa ji dramske vrednosti in tudi duhovita ni preveč. Ima nekaj zabavnih tipov, ki se jim človek lahko smeje, a je brez vsakega življenjskega realizma, celo za tiste čase pred 15 ali 18 leti, ko se je delo rodilo. O njem bi kvečjemu lahko mislili, da eika na neumnost naših takratnih podeželskih ljudi. Pa še to ne na posebno posrečen način. Ali si morete misliti trakega ali vaškega peka, čevljarja, štaecnarja, gostilničarja in župana, ki govorijo inteligenčno slovensko, sličejo skoro kavarniškem žargonu bujevitih takratnih ljubljanskih študentov, pa to vendar tako neumni, da ne znajo niti dobro čitati in smatrajo poljubovno bre rok za ameriški pozdrav? — Župan, ki mu drugače teče jezik tako gladko, ne more pravilno čitati svojega govora, kaj šele se ga naučiti! Ne, tako neumni in obenem vendar tako "izobraženi", da se medsebojno in pravevati "govoraneh" (1. dejanje) drug drugega "pozivajo k miru, sicer..." — g-r-r-om in str-r-r-ela! — tudi takrat niso bili naši podeželski ljudje. Jako nerodno obdelana snov! Da bi avtor svojim tipom ki si jih je zamislil, vsaj primeren jezik položil v usta. Sicer pa, kaj bi izgubljali besede s stvarjo, ki je bila že stoinstokrat premetla. Skratka: mestoma prijetno delec, kakor sem že rekel, če zamislimo na eno oko, v sled enotne scenerije v vseh treh dejanjih lahko izvedljivo na vsakem podeželskem odru in tem tudi namenjeno.

Bojte se bolečin v prsih.

Večkrat dovedejo do resne bolezni.

Bolečine in ujetje prsi je večkrat posledica globoko vkoreninjenega prehlada ali pa prenapetih mišic. Temu stanju morate takoj postaviti vso pozornost. Poidite takoj v lekarno ter kupite Johnson's Red Cross obliž ter ga prilijete na prsi. Greje in ščiti ter skoraj takoj prežene bolečine in okorjot. In kar je še bolj važno — miravine sestavine obliža so pritrjene na prsi, da zrak ne more poleg. Obliž pomirja boleče dele, ureja cirkulacijo ter odpravi s tem zgoščeno krv.

Ne daljajte poskusov in se ne zdravite s nepreiskanimi zdravili, ako vas v prsih boli. Recite lekarnarju, naj vam da stari, zanesljivi, veliki Johnson's Red Cross ledeni obliž z rdečim flavoizolnim ozadjem. Po lekarnah vsepovsod. — Adv.

di večja in težja dela. Ne most in ne vino, ne vreme in ne avtomobil pač pa taki le priložnostni komadi, zvečeni na slepo roko zi prahu in brez prejšnjega temeljitega prevdanka postavljeni na oder, ter deloma tudi krivo uporabljene reklame, odvrčajo naše ljudi od slovenskih dramskih predstav in jih tirajo mesto v Dom, v razna kino-gledališča. To bi bilo dobro, da se premisli in prevdara in najde pravi vzrok izostajanja naše javnosti od domačih predstav in se skuša temu odpo-moči.

O vprizoritvi sami naj kar vnaprej povem, da je bila to pot skoro na višku dramskega diletantizma, kar mi je v posebno zadoščenje. Ralph Danilo je ob asistenci prvega režiserja Vatra Grilla režiral celo reč. Sam je tudi igral natakara Žana, Grill pa Janka Plereta, gledališkega igralca. — Danilo že ve, kakšne vloge so zanj in je bil zato tudi res natakara, sicer v svojem fraku in s polizanimi lasmi nekoliko preveč "high class restaurant waiter" za gostilno "Pri debeli raci", ampak v vseh drugih ozirih popoln natakara, kakršnega si človek pač drugače misliti ne more.

Da je Grill že znan in tudi priznan sin na našem odru, to vemo vsi. Da je tudi izboren ljubimec, idol clevelandskih slovenskih deklet, njih slovenski Valentino, tudi to vemo. A najbolj pa dekleta danja. (O, Vatro, Vatro, Ti zavidi vreden ljubljence bogov! — Opomba tistega, ki stavi to kritiko). — Tudi to pot je ponovno dokazal in je bil s svojo partnerico go. Emilijo Švigel, ki je igrala Rožico Mežgonovo, ljubeznivo in naivno, kakor zna pač v slovenskem Clevelandu samo ona, naravnost sijajen. Zlasti je jako ljubko izpadel duet koncem 1. dejanja in sta žela zanj oba velik aplavz.

Skoro nerodno mi je, da moram to pot pohvaliti skoro vse nastopajoče. No, pa menda se vsled tega ne izpostavljam nenuvarnosti očitkov, da izrekam dvomjive pokene. Videti je bilo, da so vsi igralci nekam izvrstno razpoloženi. Gori od župana, ki ga je igral g. Gorse in v kateri vlogi se je počutil doma, pa doli do pismoše, sobarice in birača. Jurman na primer je bil v vlogi policaja v svojem elementu. Kako je revež pri-sopihal, da bi človek mislil, zdaj, zdaj bo dušo izpuštil. In s kakšno slastjo je pograbil ubogega Janka, kakor bi že celo večnost čakal na to in požiral slino, kdaj se mu ponudi prilika, da pokaže svojo uradno zmožnost in zmagovalno oditira koga v "špehkamro". Tudi silen respekt je imel pred svojim županom. In pa Ogrin, ki je menda nova, a jako porabna figura za razne starokrajke tipe na našem odru, kot čevljar in načelnik požarne brambe. Dalje Šireelj kot pek žemlja in Frank Kačar kot štaecnar. Vsi trije so bili izvrstno posrečeni tipi in smo se jim večkrat prav priročno smejali. — Naravnost nebeški pa je bil pogled na to trojico, ko je stala pri "lojtreah" in potem ob priliki slavnostnega nagovora g. župana. Tudi pismoša Frank Kovačič je pokazal, da zna izpeljati razen junaka tudi še kakšne druge vloge prav dobro. In Breščak v vlogi "Johna" Plereta, pravega rodoljuba iz Amerike. Jako dobro pogodena maska in dobrodušen ton, iz katerega je zvenela njegova res pristna ljubezen do domovine. Dobro sta se držala tudi Konar v vlogi učitelja in gđ. Ob-lak Danica v vlogi županove hčerke. Tudi ga. Močnik kot dr. Pa-ke žena in Trbižan kot profesor Mrak nista bila slaba. G. Trbižan

ima navado, da rad na odru menca z rokami, kar včasih zelo moti. To sem že večkrat opazil in tudi sedaj. Morda bo to lastnost s pridnim samozatajevanjem sčasoma premagal. Tudi glava mu rada leze vedno nekam vstran in naprej. To pot je v prvem dejanju ob nastopu govoril veliko pritiho in se je zdelo, da ima sezonsko tremo. V tej sezoni je ta večer prvič nastopil in sicer še kot prvi in sam. G. Mrhar pa se gotovo najbolje počuti v vlogi kakega čuvaja, ovčarja ali sličnem starokrajskem tipu. Za "dohtarja", četudi vesolja. On je sicer v privatnem življenju izboren avtomehanič, ki je že marsikateri "li-zi", pa tudi "plemenitejšim damam" iz avtomobilskega sveta pravil "živee in čutnost", svoji ženi jih pa ni znal. Končno naj omenim še zamorca Georga, v kateri vlogi je briljiral Jack (mi-slim, da je Jack) Pleml. Na programih namreč stoji za to vlogo ime Danilo, pa so iz neznanih vzrokov nekaj spremenili. In prav so storili. Kakor vem, da bi bil tudi Danilo dober v tej vlogi, vendar tako izboren kot je bil Pleml, ne bi bil Danilo nikdar. Zato sem tudi rabil za Plemlovo igranje izraz "briljiral", kajti to, kar nam je pokazal on, ni bil več diletantizem pač pa umetniško dovršen tip ameriškega "nigra", ki šepa na eno nogo. On je bil edini in prvi izmed naših clevelandskih diletantov, ki sem ga videl, da je z golo mimiko in gestikulacijo izzval pri publiku efekt, ne da bi črnil besedice. Pozneje, ko se mu je nekoliko "razvezal jezik" in je pričel golčati prav po zamorsko z zateklim jezikom, je zopet pokazal, kako izvrstno ume posnema ti črnce. Igral je tako naravno, da je pri marsikomu vzbudil sum, če morda ni to res pravi "niger". Jaz sam sem nekaj časa dvomil o tem, dokler mi ni prijatelj poleg mene izdal, da je to Pleml. Mirnim sreem lahko trdim, da bi ga bilo v tej maski in vlogi veselo vsako gledališče v mestu.

Seenerija kot vestibul (!) go-stilne "Pri debeli raci" je bila zelo okusna. Preokusna! Tako za župana, ki se je sukal v njem, kot za peka in čevljarja, ki sta prišla v ta "vestibul" kar v čevljarskem predpasniku in pek v beli pekovski delovni obleki z razgaljenimi prsi. Tu nekaj ni bilo v redu. Ali se ljudje, ki nastopajo v tej igri, niso prilagali temu okviru scenerije ali pa je bila scenerija in oprema "vestibula" preizbrana zanje. Kako je s harmonijo! In ali

imajo trške in vaške in sploh gostilne "vestibul"? Potem tiste bele hlače, ki so jih nosili Mrak, dr. Paeka in Janko Flere. Zakaj pre-narajeno vsi trije in bele? Ali potujejo oz. so potovali takrat ljudje po železnicah v belih hlačah in so se šele potem v hotelu preoblekli v pocestno obleko, kakor je to storil tukaj Janko Flere, ali je bilo obratno res?

No, kakor sem rekel, v splošnem je bila predstava skoraj na višku in publika se je imela dobro. Ne pa tako kasa, kajti v dvorani je bilo morda nekaj čez 500 ljudi, a ostali pa so "doma stiskali grozdje". Rado Stant. P. S.: V zadnjem poročilu o prvi letošnji predstavi se je vrnilo več tiskovnih pomot, od katerih se mi zdi potrebno, da popravim eno, ki je izpremenila sicer nedolžno besedo v grob zraz. V poročilu o vlogi Maksa, ki jo je igral g. Primoshie, bi se moralo v stavku, "... zabitega občinskega pisarja..." pravilno glasiti "zapi-tega občinskega pisarja". Ako je človek zabiti ali zapit, je v tem precejšnja razlika, v pisavi pa samo za eno črko. In baš to nesrečno črko je vtaknil skrat v omenjeno besedo. Toliko v blagohotno vednost, da ne bo napakega razumevanja. P. S.

Petrolejska polja v Ameriki skoro neizčrpna.

CCHICAGO, Ill., 28. oktobra. K. S. Parish, predsednik ameriškega petrolejskega zavoda, je objavil včeraj pred tretjo konferenco za vzgojo in industrijo na čikaškem vsenčističnem pregledu naravnih petrolejskih skladov za kurjenje motorjev v Ameriki.

Povdarjal je, da niso le petrolejski vrelci skoraj neomejeni, temveč da bodo tudi nova izboljšanja motorjev in nove metode kurjenja odškodnovala za povišanje cen petroleja.

Če pa bi bili v daljni bodočnosti petrolejski vrelci izčrpani, bi se lahko dobivalo kurivo iz surovine, kot je na primer premog.

Kje je JURA KUKOVICA, doma doma iz Rajhenburga, Slovenija, Jugoslavija, in sedaj se nahaja nekje v Illinois. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, če pa sam to bere, naj se oglasi svojem bratu Martinu Kukovici, Box 57, Westmoreland City, Pa. (3x 29—1)

O rentabilnosti militarizma.

Smo v dobi mednarodnih kongresov, na katerih se ustvarjajo čestokrat najprimitivnejši pogoji bodoče duhovne in gmotne kolaboracije evropskih narodov. Ljudje se vozijo iz metropole v metropolo in se veselijo malenkostnih razdalj, ki jih z nedoumljivo brzino požira ekspresni vlak, avtomobil in avijon. Smo v dobi, ko ne gre več za razdaljo. Število tistih, ki bi si hoteli ogledati svet, res ni majhno. Toda za potovanje je potrebno dvojno: čas in denar. Kdor ima oboje — in teh je v Evropi sorazmerno manj kot na drugih kontinentih — ima tudi priliko prepričati se na lastne oči o vsej nesmiselnosti ekonomskega ustroja Evrope, s posebnim ozirom na dejstvo, da carinske barikade nudijo topografsko sliko nemško - francoskega bojišča na Marni...

Ljudje, ki so pred kratkim potovali Nemčijo, pravijo, da je versailska pogodba največja zgodovinska umetnost, ki so jo kadarkoli mogli napraviti zmagovalci. Nemčija se gospodarsko obnavlja. O tem danes ni dvoma. In sicer s tako vidnimi uspehi, da se v Parizu, Rimu in Londonu že spogledujejo. Toda to ni čarovnja in tudi nemški organizatorični duh ne bi mogel delati nikakih čudežev, če bi država vzdrževala ogromno armado in če bi finančni minister moral vpoštevati ogromne zahteve ministra za narodno obrambo. Je torej paradoks in vendar je resnica: versailska pogodba je vir nemške ekonomske obnove. Škorpioni so se v rokah antante zpremenili v nedolžne brezveze vejice. Medtem ko se zavezniške sile mrzlično oborožujejo in dušijo v atmosferi taktiziranja, se bavi Nemčija izključno z duhovnimi, ekonomskimi in socialnimi problemi.

V pričujoči dobi mednarodnega sporazumevanja se nam uriva velika naloga, ki prihaja s ploščine političnega materijalizma in ki slove: Ubijajte povsod in kjerkoli v Evropi dogmo o koristih, ki jo baje majo narodi od vojskovanja. Silna je zmota, ki pravi, da je vojna sijajen "kšeft". Vojna je najstarejša in najdražja oblika ekspanzije. Pred in za njo koraka — razočaranje. V Evropi bo vojna v bodoče obogatila vse narode, ki se iste ne bodo udeležili. To je čisto fizikalni zakon. Lucien Romier piše, da so bili med vojno finančni krediti vojskujočih se sil efektivni in vedno solidarni v nasprotju do finančnega kredita nevtraleev. V trenutku pa, ko se je kaka nevtralna država odločila vstopiti v vojno, je že padel barometriski tlak njenega kredita. Amerika je ob vstopu v svetovno vojno doživela, da so se švicarski frank, holandski goldinar in španski pezeta dvignili nad dolar: plačilno sredstvo najboga-tejše države na svetu. Vsaka ofenziva na frontah je potresla valute zmagovalcev in premagancev in s tem je bila dokazana nesmiselnost vojskovanja z ekonomskega stališča. In je bilo dokazano, da se ekonomski konflikti ne rešujejo s tanki, topovi, strojnica-mi in smrdljivimi plini.

V početku je bil problem preobljudenosti vzrok konflagracije. Razvila se je tekot stoletij barsbarska morala, da sme ekonomsko jačji in številnejši narod razlastiti manj številen in reven narod. Proti tej teoriji, ki se je rodila iz pohlepa in ki jo danes zagovarja nacionalistični imperijalizem, je mogoče nastopati edino-le z argumentom koristnosti. Z vojno se problema preobljudenosti niso rešili nikjer. To vprašanje se ne da rešiti edinole potom ure-dite izseljenškega in naseljenškega vprašanja: s pravilno raz-

delitvijo ljudi na kontinentu. Oblike blagostanja se danes menjavajo s filmsko brzino in zato se moti vsak narod, ki misli, da se bo z vojno otresel trgovske in industrijske konkurence. Brezposelnost po vsej Evropi je še danes posledica vojne. To je strašna račun-ska pomota Evrope, ki je hotela s krvjo odkupiti — bogastvo. Posledice vojne so se pojavile pri vseh udeleženi narodi. Tragika nekaterih narodov pa je danes v tem, da iščejo sigurnosti v svojih arzenalih in hangarjih, namesto v iskreni politiki moralne in materialne razorožitve.

PRODAJALCI MESA ZA MAČKE

Na londonskih ulicah ni prodajalec mesa za mačke nič nenavadnega. Niso morda to navadni raz-pečevalci mesnih ostankov, ki jih utegneš srečati tudi po drugih velikih mestih, nego pravevati specialisti, ki prevažajo ostanke mesa, namenjene zgolj mačkam. — Meat, meat! — kriči tak prodajalec po mestnih ulicah in vleče za seboj svoj voziček. Mačke imajo tenka ušesa in takoj se iz vseh hiš in vrtov prikrade dobro znani njihov "mijav, mijav". Mačje evljenje postaja vedno hujše in gospodinji ne preostane slednjice nič drugega, nego da pozove prodajalec in odkupi par kosov ostankov za lačno zverjad.

Pravijo, da delajo prodajalci mesa za mačke dobre kupčije. V Aetonu, predmestju Londona, si je nek tak prodajalec z izkupičkom kupil lepo vilo. Na vrata svojega stanovanja pa si je obesil vizitko z napisom: John Mills, meat for cats. Vidi se torej, da se gospod Mills ne sramuje svojega poklica, ki mu je pripomogel do blagostanja.

Konštablerji ubili dvajset domačinov.

MANILA, Filipini, 28. oktobra. Čete konštablerjev so včeraj u-

smrtile v provinci Lanao dvajset domačinov iz rodu Moros. Konštablerji so hoteli aretirati tri domaćine, radi umora Amerikanca Otona Seiforta. Domaćini so se zabarikadirali v nekem fortu, katerega so zavzeli nato vojaki z nasokom.

Kje je moj brat ANDREJ SPINČIČ? Naj se oglasi na ta naslov: Dave Spinčić, P. O. Matewan, W. Va. (2x 28,19)

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Naznanjam žalostno vest, da je nemila smrt posegla v našo sredino in pretrgala nit življenja najinemu šest mesecev staremu sinčku.

Bolehal je komaj tri dni in je umrl 30. septembra ob šestih zvečer. Komaj smo dobro pokopali Franco Krašovec in ko smo prišli od njenega pogreba ter se nisimo niti še preoblekli, smo imeli že drugega mrlička našega pokojnega sinčka.

Zahvaljujemo se Father Myka, ki je opravil molitve, predno so zaprli krsto in je spremljal malega mrlička tudi na pokopališče v Butler, Pa. Zahvaljujem se tudi krstni botri, ki je položila na krsto krasen šopek evetja. Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki so nam dali avtomobile na razpolago ter so nas tolažili v tej žalostnih urah. Pred 14 dnevi mu je pokojna Frances Krašovec še prav lepo prepevala, danes pa mu že prepeva v raju.

Naj mu sveti večna luč in naj v miru počiva!

Žalujoci ostali: Frank Kastelic in Ana Kastelic, roditelja; Edvard Kastelic, bratee - dvojček.

Euelid, R. D. 2. Butler Co, Pa.

EDINI zastopnik in založnik

FRANZ LUBASOVICH HARMONIK

v Združenih Državah.

ALOIS SKULJ

323 Epsilon Pl.,

Brooklyn, N. Y.

PIŠITE PO CENIK.

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak; Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik: Kladiovo pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznanil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ostrežemo tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Pošljite z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslati vam jih bomo poštne prosto, dokler zaloga ne poidi.

Vsa tozadavna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

82 Cortlandt Street, FRANK SAKSER STATE BANK, New York, N. Y., sprejema vloge, izvršuje nakazila, odpremlja potnike.

BELA NOČ.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

14

(Nadaljevanje.)

Spodaj na grajskem dvorišču so žarele plamenice in z močnim glasom je oznanil knez Trubeckoj, najstarejši senator, nastop vladarja Petra Tretjega.

Slovesna himna se je dvigala proti temnemu nebu, orožje je zaropotalo in garde so nazdravljale svojemu novemu vladarju.

Zgoraj, v zapuščenih dvoranah je stala mlada cesarska žena, s prepovedanim hrepenenjem v svojih očeh in tajnim poželjenjem v svojem sreću.

In tam, za širokimi vratmi, je ležala, samotna in pozabljena, na baržunastem ležišču, visoka žena, pred katero se je še danes zjutraj tresla Rusija, Elizabeta, hčerka velikega Petra, mrtva carinja.

Bilo je marca meseca 1762. Potekla sta dva meseca v sivih dneh in tednih. Na ruskem ovoru se je marsikaj izpremenilo. Preko noči je izginila pijanost, ki je polnila možgane Petra z zavestjo moči in polagoma je ugasnilo upanje na blešč in veselje, ki je dotlej držalo veliko kneginjo pokonci.

In prepovedane ljubezni, katero sta oba iskala, nista še našla. Še vedno se je upirala Elizabeta Romanovna naskokom carja, še vedno je čakala Katarina zaman na znamenje Orlova, ki bi ji dalo gotovost.

In vespovsod, na tistem dvoru, v gradovih plemstva, v kasarnah garde, pri altarjih katedral so hodili naokrog strahovi in vsem je tičal strah v grlu.

Kaj ho prinesla bodočnost? Zakaj ni bilo carja na izpregled, zakaj ni bilo ničesar čuti o njem? Zakaj ni objavil novega toka, na katerega so bili vsi pripravljeni in ki ni prišel? Zakaj se je carinja zapirala kot jetnica?

Ali je to bila to njena lastna volja ali pa povelje carja? In od ust do ust se je širila novica, da sta se oba ločila v medsebojnem sovražstvu in iz mede nedolžnih govorice se je vedno izcimilo glavno vprašanje: — Peter ali Katarina?

Izza Petra Velikega ni bilo na ruskem prestolu nikake carske dvojice. Svojo prvo ženo je sicer spodil z nagajko v samostan, a prav tako trdovratno se je vzdržala med narodom govoreca, da se je njegova druga žena, Katarina, rešila lastne pogibelji le s tem, da je pritisnila blazin na obraz bolnega carja, ob pogledu na njeno usmrčeno ljubico, komornika Williama Moens.

Vsi, ki so bili v skrbeh za lastni blagobit, ki so se bali, da bodo iztrgani iz običajnega življenja in da se ne bodo znali več prilagoditi novim razmeram, — so stali pred isto odločitvijo ter so morali postaviti svojo usodo na negotovo karto. Kot mora je ležalo to na vseh. Priljubili so, tipali, se posvetovali, delali sklepe in jih zavračali, se skušali zagotoviti na obeh straneh. Nikdo ni zaupal drugemu, vsak se je bal izdajstva, vspricho tega mučnega čakanja, sarahu brez konca in vspricho skrivnostnega molka vladarskega para.

Nekega mrkega večera je stal Gregor Gregorjevič Orlov ob kamnu velike dvorane v Zimski palači, ki je združevala sobe carja z onimi carinje ali jih praznoprav ločevala.

Veliki prostor s svojimi pestrobarnimi stenami ter vdelenimi zrcali na nebeski način, s svojimi težko pozlačenimi štukaturami, je ležal skoro v temi, kajti le dva visoka, srebrna kandelabra na obeh mizah sta metala borno luč na rdečo perzijsko preprogo ter nista dosegla širokih stopnic v ozadju, ki so vodile iz dvorane navzgor k galeriji slik.

Iz sobe carja je zvenelo igranje na vijolino.

Orlov je čakal. Bil je preveč premeten, da bi postopal namreč, mišljeno, prenačljeno, da bi porabil prilike še predno bi držal uspeh v svojih rokah. Tudi on je pustil, da so stvari najprej dozorele, po tepežljivo, nepremično, kot sokol, ki visi v zraku nad plenom. Isti instinkt, ki ga je dosedaj zadrževal, pa mu je sedaj svetloval, naj vzame zmehane nitke v svoje roke, še predno se mu popolnoma izmuznejo, jih uredi ter jih poveže skupaj v vrvi, ki bo dosti močna, da ga ponese preko vsakega prepada.

Presojal je, razmišljeval ter se odločil s celo silo in trmoglavostjo konkistadorja, z brebozirnno pretkanostjo človeka, kateremu je vsako sredstvo dobro, da gre po svoji poti.

In sedaj je čakal na plemenito divjačino, Elizabeto Romanovno, mlado ženo, katero je Peter brezupno ljubil. Čakal je nanjo, ki naj bi carja preslepila, ga konečno ločila od Katarine in ki naj bi napravila njemu, Orlovu, prosto pot.

Prvikrat izza nastopa svoje vlade je sklicel car danes kronski svet. Čas brezdelja je bil torej končan, vsak trenutek se je lahko pričel boj, ki naj bi razcepil Rusijo v dva sovražna tabora.

Orlov je dvignil pogled.

Marta Ivanovna, komornica Katarine, je prišla po stopnjicah navzdol, noseča v rokah posodo za čaj.

Ob istem času so se odprla vrata Katarininih sob. V snežno-beli, svileni obleki je stala na pragu Elizabeta Romanovna, dvorna dama carinje.

— Čaj za njeno veličanstvo? — je vprašala previdno v temi korakajočo Marto Ivanovno.

Mesto odgovora pa je dvignila slednja nekoliko višje posodo. Elizabeta ji je napravila prostor.

— Čujte, kontesa, — car, — je rekla Marta Ivanovna. — Prvikrat po dolgem času.

Priljubila je nekaj časa zvokom vijoline, a stopila nato skozi vrata. Ko pa ji je hotela slediti dvorna dama, se je Orlov vrnal ter šel proti njej. Luč kandelabrov je padla na njegov obraz, ki se je v teku dveh mesecev izvanredno izpremenil. Drzno, lahkomisljeno in prešerno je izginilo iz njega in ostra poteza krog ust ga je delala mirnim, odločnim in trdnim.

— Dober večer, kontesa, — je rekel s pritajenim glasom. — Zopet vstala od mrtvih?

— Hvala vam, — je odgovorila rezervirano.

Elizabeta se je znašla nekega jutra, malo po smrti carinje, polna rdečih peg. Izprva so se zdravniki bali, da bodo izbruhnile črne koke, a na srečo so bile le ošpice. Že par dni je bila Elizabeta zopet zdrava ter je nastopila svojo častno službo pri carinji.

Orlov se ji je približal.

— Več tednov vas ni bilo blizu, — je nadaljeval ter jo pozorno motril. — Kako pogosto se je car sam pritoževal.

Bila je lepša kot kdaj poprej, kajti bolezen ni pustila nikakih sledov.

Elizabeta je zardela. Mislila je na številne, krasne šopke evetk, kot jih morejo nuditi v tem letnem času le carski rastlinjaki, na pi-

sma, polna vročih ljubezenskih izbruhov, katere ji je pošiljal car prej na mesicek in ga raztrga, trikrat ali štirikrat na dan potom svojega zaupnega služabnika.

— Njegovo veličanstvo je preveč milostno, je odvrnila v zadregi.

Orlov se je še vedno presunljivo oziral vanjo. Niti malo ni poznal njenega značaja, njenega notranjega življenja in vendar jo je moral postaviti kot odločilni faktor v svoj račun. Bila je dvigalo, s katerim je nameraval dvigniti carja in carinjo iz njih osi, privede ga k padcu, drugo pa k višku sile.

In sedaj se je hotel uveriti, če goji ta mlada kontesa, kljub svojemu odporu, simpatije do Petra. Kot nečakinja kancelarja je dosti videla in slišala, da spozna, kako strastno so se številni borili proti carju, kako se mu je upiral celi svet odločne kljubovalnosti. Morala je tudi vedeti, da je postajal njegov zakon vedno bolj nesrečen ter morala slutiti da je bila tajna ljubezna Petra do nje kri-va vsega tega. Računal je vsled tega s tem, da vodi najkrajša pot k sreči nedolžne dečnice, kot je bil Elizabeta Romanovna, preko usmiljenja.

(Dalje prihodnjič.)

Ivan Bežnik:

Narod, ki izumira.

(Nadaljevanje)

Na lovu.

Pogosto slišimo, da so Eskimi strahopetno ljudstvo. Ti, ki jih sodijo tako, so jih videli samo na suhem ali pa ob lepem vremenu na morju — kadar so bili prekomodni, da bi kazali svoj pogum — ali pa se niso potrudili, da bi se bili živeli v značaj Eskimov.

Če mi razumemo pod pogumom, biti se proti premoči ko tiger do zadnje kaplje krvi, tedaj moramo priznati, da Eskimo tega poguma nima mnogo, ki pri njem tudi ni v posebni veljavi.

On je vse premišljal in do brodušen, da bi povračal, če mu kdo na primer da zaušnico. Ravna se po načelu: Če te kdo udari po desnem licu, ponudi mu še levo. Iz tega pa ni mogoče sklepati, da bi bil Eskimo bojazljiv.

Kdor hoče napraviti o človeku pravilno sodbo, ga mora opazovati pri delu. Spremite Eskima na morje, opazujte ga pri delu, spoznali ga boste vse drugače. Če razumemo pogum tako, da se v trenutku nevarnosti mirno bližamo cilju, odstranimo težkoče in izpeljemo, kar moremo izpeljati, z največjo hladnokrvnostjo in zremo in zremo največji nevarnosti ali celo smrti mirno in neustrašeno v o-braz, če razumemo pogum tako, tedaj je v Grenlandiji več pogumnih mož kot pri nas.

Z lovom v kajaku je združenih mnogo nevarnosti. Oče je utonil na morju, brat in prijatelj tudi, in vendar gre Eskimo dan za dnem na morje, v viharju in mirnih valovih. Če je zelo velik vihar, ne gre prav rad, izkušnja ga je naučila, da ob takem vremenu pogibe masliko. Če pa je že znanj, vesla mimo dalje, ko da mu je vihar deveta briga.

Lov v kajaku je krasna igra, vesel ples z morjem in — smrtjo. Nič ni lepšega, ko videti ponosnega lovca, ki se v valovi, ki zagrinjajo lovec pod seboj. Lep je tudi pogled, ko drežjo kajaki, napadeni od viharja, kot črne ptice v zatišju. Valovi jih preganjajo, vesla svičejo v zraku, telesa so nagnjena naprej.

Vse samo življenje, sam pogum, ko se kopljejo iz morskega žrela. Sredi najbolj divje igre se prikaže tulen: hitreje nego misel zleti harpuna skozi razvijane morske pene. Tulenji uteče z mehkom, toda dobe ga kmalu ter ga usmrtijo. In zopet gre stvar dalje; vse se godi z največjo izvedenostjo in mirnim obrazom, kot da vse to ni nič.

Tu je Eskimo velik. In mi? — Da, mi smo v taki okolici resnično majhni!

Sprememo Eskima na lov! Že nekaj ur pred solnčnim vzhodom spleza na grič, kjer je dober razgled, in opazuje, ali bo vreme ugodno ali ne. Ko je glede tega na jasnem, gre domov in obleče kožuh. V starih dobrih časih je zajtkoval Eskimo požirek vode, zdaj pa mora imeti par skodelic zelo močne kave. Zjutraj ne je sicer ničesar, ker bi mu sit trebuh vzel vso gibčnost; tudi ne vzame ničesar s seboj, razen nekaj tobaka za žvečenje.

Ko prinese kajak na breg in je vse orodje na svojem mestu, se spravi v votlino, pritrdi kožuh na lesen obroč in švigne na morje. Istočasno gredo tudi drugi na lov, vsi kakšne dve milj daleč od brega.

Vreme je mirno, valovi hitijo proti bregu. Lahka meglica leži nad očinami med otoki, skozi katero veslajo lovci. Galebi se zračijo v valovih in se zde dvakrat večji. Kajak ob kajaku režejo lahke pluskajoče valove, vesla se potapljajo v taktu, možje se pogovarjajo med seboj, tu pa tam zadoni vesel smeh. Zdaj pa zdaj vrže kateri puščico, da vadi s tem roko. Eden izmed njih je napadel ptico; puščica je presekala zrak, preboden ptici se je poskušal, plahutajoč s perotmi, potopiti. Eskimo ga je dvignil iz vode, izdrl puščico, mu zavlil vrat in ga pritrdil na kajak. Kmalu zapuste otoke in ožine in se spustijo na prosto morje.

Po večurni vožnji despejo na kraj lova, kjer kukajo glave tulenjev iz valov, nakar se raztresejo in prično zasledovati plen.

Boas, najboljši lovec svojega kraja, je zapazil velikega tulnja in ga zasleduje. Toda tulenji se je potopil in čakati mora, da se zopet prikaže.

Glej, nekoliko proč je pokukala iz vode temna, okrogla glava. — Boas se skloni globoko na kajak in vesla s tihiimi udarci vesla bližje. Tulenji leži mirno na vodi, dvigajo glavo in pušči, da ga valovi mirno zbijejo. Toda v hipu postane živahen pozorna. Zagledala je odsev vesla in gleda sovražnika z velikimi, okroglimi očmi. Ta spusti veslo in se niti ne gane, — medtem ko drži kajak dalje.

Tulenji ni zapazil nič posebnega in se spusti spet v svojo prejšnjo brezskrbnost. Dvigne zopet glavo, proži gobec v zrak in se koplje v jutranjem soncu, ki se blesti na njegovi mokri koži. Medtem se približuje kajak z največjo hitrostjo. Kakor hitro obrne tulenji pogled vanj, spusti vesla in se niti ne gane, ko pa tulenji obrne glavo proč, se pot nadaljuje.

Boas se približa na daljavo hčaja, pripravi harpuno, pogleda, če je vse v redu, nato se en udarec z veslom in pravi čas je prišel — toda v tem trenutku se tulenji potopi. Žival ni bila preplašena in bo prišla čez nekaj trenutkov zopet nad vodo. Treba je čakati. To pa lahko traja silno dolgo časa; zakaj tulnju se morda ne zljubi tako naglo pogledati v bešil nadlogi. — Pokojnica je bila stara 13 let in pol in je bila rojena v Braddocku, Pa.

Draga hčerka in sestra, počivaj v miru in naj ti bo lahka ameriška zemlja! Naj ti sveti večna luč!

Žalujoci ostali: Janez Krašovec, oče; Marija Krašovec, mati. Marija Krašovec, omožena Sausser in Ana Krašovec, omožena Kastelec, Johana Krašovec, sestre. Janez Frank, Jože in Andy Krašovec, bratje.

Il teaoin hrdlu hr dludh oai hrd West Sambury, Pa. Butler Co.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

Kretanje parnikov - Shipping News

2. novembra:	Reliance, Cherbourg, Hamburg.	15. novembra:	Suffren, Havre.
3. novembra:	Berengaria, Cherbourg; George Berengaria, Cherbourg, La Savioie, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	17. novembra:	Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
4. novembra:	Thuringia, Hamburg.	18. novembra:	Frankonia, Cherbourg.
5. novembra:	France, Havre; Homerio, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.	19. novembra:	Martha Washington, Trst.
6. novembra:	Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.	20. novembra:	Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
7. novembra:	Derfflinger, Bremen.	24. novembra:	Berengaria, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
8. novembra:	Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.	27. novembra:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
9. novembra:	Deutschland, Cherbourg, Hamburg.	1. decembra:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
10. novembra:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg, Bremen.		

Božično Fotovanje V L. JUBILJANO na najboljših parnikih sveta Parnik LEVIATHAN odpelje dne 4. dec. preko Cherbourg pod vodstvom G. J. J. Turel Parnik PRESIDENT HARDING odpelje dne 11. dec. preko Bremena pod vodstvom G. Geo. Hackl

Ta skupna potovanja so v posebni občestveni gospodov zastopnikov United States Lines odprena vsaki tedi, da lahko potujejo brezskrbno in brez vsakih zaprek. Na vseh parnikih pronic, United States Lines je prekrbno za vse udobnosti z neprekinjeno točnostjo. Prostornost kabine, odprti krovi itd., poleg tega posebna udobnost, da potujejo vspremljiva vsakega rojaka.

V mesecu novembru odpeljuje naslednji parniki: S. S. President Roosevelt dne 3. novembra S. S. Republic dne 10. novembra S. S. President Harding dne 17. novembra S. S. George Washington dne 24. novembra

za natančnejša poizvedila in udobnosti potovanja na parnikih United States Lines proge obrnite se na vsakega lokalnega zastopnika, ali pa pišite na

United States Lines
45 Broadway (Phone, Whitehall 7300) New York City

French Line
Compagnie Générale Transatlantique
FROM COVERS HAVRE TO COVERS HAVRE

SAMO ŠEST DNI PREKO Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE
FRANCE 6. NOVEMBRA
PARIS 13 nov. — 4 decembra
HAVRE — PARISO PRISTANIŠČE

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street Jew York City.

Vprašajte za zastopnika Legije Ameriško Državljanstvo.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priložnih in drugih stvareh. Vredno nam dolgoletne izkušnje vam nam zamoremo dati najboljša poizvedila in priporočila, vedno le prvostanske brzpornike.

Tudi nedržavljanji zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posilec osebo, bodisi v najbližnji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojece iz starega kraja, naj nam prej piše za poizvedila. In Jugoslavije bo pripisanih v tem letu 670 priseljenec, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podzimate kak korak, pišite nam.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST. NEW YORK

ONIM, KI HOČEJO POSTATI DRŽAVLJANI.

Foreign Language Information Service v New Yorku je izdala priročno knjižico, ki je namenjena onim, kateri žele postati ameriški državljani. Knjižica je pisana v lahko razumljivi angleščini ter vsebuje nakratko vse podatke o državljanstvu. Stane 25 centov. V zalogi jo ima knjigarna Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JERNEJA BEL-LAT. Prosim rojake, da ga opozore na ta oglas, če pa sam čita, naj se mi oglasi. — John Tomazič, Box 7, Morris, Pa.

Kje se nahaja moj brat TONY LIKOVICH. Pred dvema letoma se je nahajal nekje v Californiji. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi pošlje, ali pa naj se sam javi bratu John Likovich, Box 62, Onnallinda, Pa.

ITALIJSKE HARMONIKE.

Mi izdelujemo in importiramo razne prvostanske ročno napravljene ITALIJSKE HARMONIKE, najboljše na svetu. Deset let garancije. Naše cene so nižje kot drugih izdelovalcev. Brezplačen pouk v granju kupcem. Pišite po BREZPLAČNI enik RUATTA SERENELLI & CO. 1014 Blue Island Ave, Dept. 76, Chicago, Ill.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".